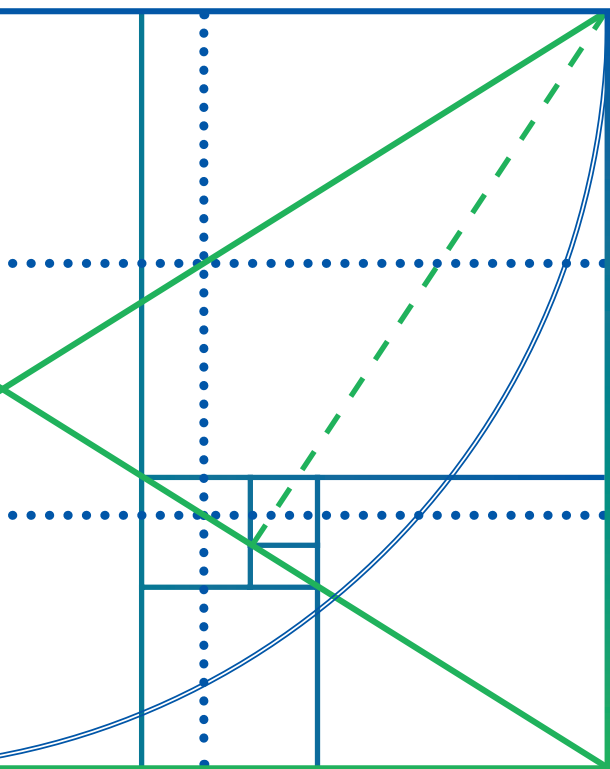


**47.
REVIJA
HRVATSKOG
FILMSKOG
STVARALAŠTVA**



**KARLOVAC
2015.**



HRVATSKOG

REVIJA

STVARALAŠTVA

FILMSKOG

PRIREĐIVAČKI ODBOR	3
UMJESTO UVODNIKA	8
NOVA RUHO REVIJE HRVATSKOG FILMSKOG STVARALAŠTVA	9
KARLOVAC	10
KARLOVAČKA ŽUPANIJA	12
KINOKLUB KARLOVAC	14
GRADSKA KNJIŽNICA IGK	15
FILM U KARLOVCU	16
OCJENJIVAČKI SUD	20
REVIJSKI PROGRAM	26
RASPORED PROJEKCIJA	28
FILMOVI U NATJECATELJSKOM PROGRAMU	30
<i>JE LI IKAD ITKO STAO U KARLOVCU -</i>	
KONFERENCIJA UDRUGA ČLANICA HRVATSKOG FILMSKOG SAVEZA	56
NAGRADA PUBLIKE	57
POP RATNI PROGRAM	58
UNION DE INTERNATIONALE DU CINÉMA	62
VIŠE NISU S NAMA	64
POPIS PRIJAVLJENIH FILMOVA	68
ADRESAR	72
STATISTIČKI PODACI	74
ZAHVALE	76
IMPRESSUM	79

PRIREĐIVAČI:

Hrvatski filmski savez
Kinoklub Karlovac

PARTNER U ORGANIZACIJI:

Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić"

PRIREĐIVAČKI ODBOR:

Tamara Heidler, Hrvatski filmski savez
Valentino Krivačić, Kinoklub Karlovac
Marinko Marinkić, vanjski suradnik, Hrvatski filmski savez
Duško Popović, vanjski suradnik, Hrvatski filmski savez
Marija Ratković Vidaković, Hrvatski filmski savez
Vera Robić-Škarica, Hrvatski filmski savez
Ksenija Sanković, Kinoklub Karlovac
Hrvoje Selec, vanjski suradnik, Hrvatski filmski savez
Ivančica Šebalj, Kinoklub Karlovac
Lea Štranjgar, Kinoklub Karlovac
Mislav Vinković, Hrvatski filmski savez
Sanja Zanki, Kinoklub Karlovac
Matija Žibrat, Kinoklub Karlovac

VOLONTERI:

Lucija Kekić, Lara Čakarić, Karla Stanić, Luka Padežanin,
Marko Kekić, Franka Božičević, Magdalena Kovačić,
Katarina Čurilović, Ida Biškup, Mirta Furjanić, Eva Basta,
Domagoj Šebalj, Tanja Ivanović, Andrija Češkić, Anja Mikšić,
Paula Lekić, Antonio Valentić, Leon Mirčić, Tomislava
Mrkonja, Laura Pribanić, Anja Mikšić, Zrinka Kirinčić,
Miran Ratković

AMATERI FILMAŠI ENTUZIJASTI!

Film osvaja, zanosi.

Filmska umjetnost je velika i čudesna. Ali filmovi to nisu.

Film ima snage i mogućnosti koliko slikarstvo i poezija. Može izraziti sve što može kazalište, što može balet i glazba, a da ne bude kratak sadržaj literarnog djela. Sve prednosti i sve mogućnosti ima film, a ovisi o savjesti i osjećaju dužnosti prema umjetnosti onih koji ga uvjetuju i izrađuju, da ne bude iznevjeren, te upotrijebljen samo za prenošenje drugih umjetnosti u kinematografske dvorane.

Baš tehničke mogućnosti filma dovele su do zloupotrebe i postalo je pravilo; film bez filma (film-kazalište, film-opera, film-balet).

Neki žale za prošlim vremenima, neki se nadaju boljem, tješe se njegovom mladošću, nekad gube nadu, a opet ga cijene iznad svega jer znaju da film ne mora biti ono što jest.

Film je trgovačka roba

Postoji gotovo opće mišljenje da će film krenuti pravim putem i da će naći sebe onda kad se u tom pravcu odgoje široke mase potrošača, kad se razvije potražnja za dobrim filmom.

Imamo amatersku slobodu

U doba nijemoga filma cijena koštanja bila je manja i eksperimentiranje je bilo bar nekako moguće. Današnji troškovi proizvodnje to ne dozvoljavaju. Film je trgovačka roba i mora se ravnati prema tržištu. Proširenje njegovih tehničkih mogućnosti, kao druga negativnost u danim prilikama, povećavajući troškove proizvodnje, koči njegov razvitak zbog izbjegavanja rizika.

Amaterski film ne nudi se na tržištu, ne prodaje se, zato se ne može niti kupiti. Amaterizam ne daje svoju slobodu za tehnički komfor, koji sputava eksperimentiranje i umjetnost.

MI IMAMO MORALNU I MATERIJALNU SLOBODU: NEZAVISNI SMO! IMAMO GLEDATELJE!

Ako je istina da gledatelji stvaraju film, ima i drugih istina. Možemo sigurno tvrditi da se publika vrlo sporo obrazuje. Isto tako možemo reći da ona nije odlučujuće utjecala na razvitak nijemog filma jer je dozvolila da

propadne i jer je zvučni film, djelomično se oslanjajući i na ukus publike, opet pao na niski umjetnički nivo. Revolucija je utjecala na stvaranje "Krstarice Potemkin", ali je publika nije tražila.

Umjetnost i napredak predstavljali su uvijek oni koji su bili daleko ispred prosjeka većine. Kad publika postane filmski kulturnija, ako se i tada bude stvaralo po njezinom ukusu, bit će to za te prilike zastarjela umjetnost. Umjetnost ima zadatak.

Ne može se negirati da gledatelji utječu na kvalitetu filmova, ali se ne može poreći da filmovi mogu odgajati dobru publiku. O tome se ne vodi mnogo računa.

No, ne treba tražiti da film bude umjetnost za sve. To ni jedna umjetnost nikada nije tražila. To traže samo trgovci. Suziti krug gledatelja znači dobiti kulturniju publiku. Komercijalni film to ne može učiniti. Ali takvu publiku ima amaterski film. Amaterske filmove, poput kinotekinih filmova, vole oni koji traže umjetnički doživljaj. Takvi gledatelji ohrabruju i daju podstrek za rad.

Aktivno angažiranje

Rad s kamerom u ruci, pod uvjetima u kojima amateri rade, pretpostavlja ljubav i odanost filmu. Aktivni rad, iako najčešće i ne dovodi do željenih rezultata, ima to veliko značenje u psihologiji amatera, da ga nerazdvojno veže uz film. Snimanje je u najmanju ruku praktikum filmske kulture.

Iako kod snimanja dolazi do deziluzije filmski stvarne stvarnosti, to je način da čovjek postane oštrije u zapažanju grešaka u gledanim filmovima, ali i u otkrivanju i najsitnijih trenutaka u kojima je umjetnost našla sebi put. Tako aktivno i kritički obrađeni umjetnički doživljaji stvaraju zadovoljstvo koje se ničim ne da zamijeniti.

Dramatizirana svakidašnjica

Amateri opsjednuti filmom vide sve filmskim očima. Gledajući svoju okolinu u svijesti, kadriraju, montiraju, dramatiziraju. Svagdje vide mogućnost da nešto snime i zabilježe. Svijet oko njih je stalno filmski obrađivan, sve su teme, sve je film. Kad im se pruži prilika, oni baš to i snimaju. Film, jednom zamišljen i snimljen, sastavljen je zapravo od materijala koji se danima i mjesecima nagomilavao u pamćenju, detalji su se slagali i taložili, dok nije taj kondenzirani reflektirani svijet svojom snagom imperativno nametnuo da bude filmski ostvaren.

Dramatizirana svakidašnjica je specifična tema najrealističnije umjetnosti. Vjerodostojnost filmske fotografije traže i adekvatne teme. Materijalna ograničenost zadržava amatere na tom stvarnom eksterijeru kojega dobro poznaju i kojega s doživljenošću i istinitošću prikazuju.

Mala sredstva – novi putevi

Vidio sam film u kojemu je bio prikazan dolazak čovjeka u civilizaciju, nakon što je morao napustiti ljepotu primitivne sredine. Iz grlića boce teče vino u čaše. Parovi nogu tapkaju u ritmu. Jedan zagrljeni par pleše. Širi se i steže mijeh harmonike. I to je sve. Ali jasan je štimung i karakter krčme, i broj ljudi u njoj, naslućuje se i njezin oblik i gazda. To je snimano u pomanjkanju tehničkih sredstava, u nemogućnosti da se prikaže total. Mašta nadopunjuje ostalo, svačija na svoj način, ali ono bitno i odlučujuće imperativno je diktirano od autora. Skučene tehničke mogućnosti prisiljavaju amatere da pronalaze rješenja, koja znače stvaralaštvo i filmsko izražavanje.

Takva škrtoš i detaljiziranost likovnih elemenata, često uzrokovana tehničkim razlozima, u senzibilnim rukama pokazuje osobitost izražavanja, kakvu možemo zapaziti još samo u poeziji.

Mala sredstva s kojima amater raspolaže vode u eksperimentiranju. I najmanja otkrića ga vesele, ali on je upućen na njih, jer su neophodna da bi se mogao izraziti. Nema pomoći glumaca, ili bilo čega posuđenog iz drugih umjetnosti. A to mnogo vrijedi.

Odnos prema umjetnosti

Profesionalni umjetnik stvara ili iz vlastite pobude, iz moralne ili materijalne obaveze. U profesionalnom filmu ne možemo praktički ni zamisliti sve autore filma okupljene na jednom poslu iz istih umjetničkih, ili opće umjetničkih, pobuda za ostvarenje dane teme; dok amater stvara samo onda kad za to osjeća intenzivnu potrebu. U biti amaterizma postoji takav odnos prema umjetnosti, koji u sebi sadrži iskrenost, poštenje, nekoristoljubivost, odnos kakav bi uvijek morao biti između umjetnika i umjetnosti.

Ako de Sica zarađeni novac kao glumac troši na filmove kao stvaratelj, onda je to amaterski odnos.

Amater nema materijalnog motiva, nema niti nekog određenog cilja. Nalazi se u stanju neopredijeljenosti. Prepušta se svojoj ljubavi prema umjetnosti, ali nema odlučnosti da se prikloni filmu kao profesiji. Iako time

jako ograničuje svoju produktivnost, on brani i zadržava svoju stvaralačku slobodu.

Amateri, radeći samo za sebe, ne moraju, misleći na standardne gledatelje, pribjegavati efektima, zabavnosti i interesantnosti, praviti ustupke i slušati tuđe savjete. To im daje i moralnu slobodu. Dovoljan je amateru već samo jedan čovjek koji će ga razumjeti, i on je zadovoljan.

Granice amaterizma

Postoji gornja granica, kad amater dobije tehničke mogućnosti, da gotovo redovito prestaje biti amater i prelazi u profesionalce. Ali postoji i opasna donja granica, kad su ta sredstva toliko malena, da amateru onemogućavaju jasno izražavanje, ili još manja, da ne može ništa stvarati. Ovo je češći slučaj, a tada treba pomoć.

Specifičnosti amaterizma

Amaterski film je nastavak dobrih tradicija nijemoga filma (1).

Upotrebljava čistiji filmski jezik od profesionalne kinematografije: ograničivši se na sliku, montažu, pokret i ritam, a nastojeći riješiti zvuk na filmski način (2).

Kod amatera postoji neposrednost likovnog izražavanja jer se sav proces od ideje do ostvarenja događa u jednom čovjeku pa ne mora ništa biti literarno prenošeno (3).

Imaju moralnu i materijalnu slobodu: nezavisni su (4).

Kao neprofesionalci nemaju nikakve obveze da naprave film kad za to ne osjećaju potrebu. Ne rade nikada preko volje. Imaju pravilan odnos prema umjetnosti (5).

Vole eksperimentiranje i na njega su upućeni (6).

Njihove teme su aktualne, istinite, doživljene (7).

Svi ti elementi koji čine specifičnost amaterskog filma, direktno ili indirektno vezani su s ograničenim tehničkim mogućnostima kojima amater raspolaže.

Gledajući kinematografiju i amaterizam, vidimo da je amater onaj pravi čovjek koji ima uslove, pa stoga i dužnost, da štiti čisti karakter filma, da se za njega bori i da ga propagira.

Amateri – filmska avangarda

Došavši do zaključka da je film sintetička umjetnost, ne zato što se među umjetnostima posljednji pojavio, nego zato što je umjetnički doživljaj nedjeljiva cjelina u našoj svijesti, u kojoj ne postoje posebne zone za pojedine umjetnosti (sve se umjetnosti isprepliću i u svakoj ima elemenata druge) - tražeći mjesto filmu najviše među umjetnostima (poglavito slikarstvu) i književnosti (poeziji, drami, kazalištu), uvidjevši da film prikazuje tijela (što je ideal slikarstva), da prikazuje radnje (što je ideal poezije), zaključujemo da film od slikarstva ima vizualnost, a od poezije dramaturgiju, da je on slikarstvo i poezija, da je **poezija slika**.

Film je poezija, koja upotrebljava slikarske elemente (figure i boje u prostoru) dramaturgirajući ih u vremenu. Sintetiziranjem slikarstva i poezije film je učinio kvalitativni skok. Budući da tijela u filmu postoje u prostoru, ali jednako tako i u vremenu, ona time postoje i kao tijela i kao radnje.

Tako su dramaturgija (radnja) i apstraktni pojmovi i osjećaji postali vidljivi, i time postigli **univerzalni jezik**. Time je određen govor nove umjetnosti, a sve sličnosti s drugim umjetnostima ostaju samo sličnost. Filmski način prikazivanja je **neposredna vizualna (što znači neposredno likovno iznošenje doživljaja bez posredstva riječi, bez transponiranja literarnog u likovno) korespondencija (što znači odnos, radnju, dramaturgiju, koja se očituje sukobom...) utjelovljenih duša (...personificiranih, vizualiziranih osjećaja, gdje su svi apstraktni pojmovi prikazani slikom, adekvatnim likovnim oblikom ili u najmanju ruku imaju svoj likovni izraz).**

Impresivnost filma

Svojim univerzalnim govorom – u koji spada vizualno očitovanje osjećaja i doživljaja, opća slikovitost, univerzalnost glume i mimike, pokreta i ritma (od pokreta ljudi, predmeta i kamere do pokreta i ritma montažnih dijelova), univerzalnost muzike i šumova, i boja – film neposredno zahvaća svijest, opijajući sva naša osjetila.

Film prikazuje beskrajne pejzaže, a malo zatim ljudsko lice, koje se gotovo može približiti uz naše. Svaki šum, krik ili vikanje mogu biti tako jaki da nam paraju uši, ili riječ tako tiho izgovorena, kao da je samo šapnuta u uho. Razlika u intenzitetu podražaja može biti neobično velika.

Varirajući Leonarda - *Film izgleda čudesna stvar*, tj. daje izgled opipljivosti neopipljivim stvarima, udaljenost – bližim stvarima. Ustvari, film je ukrašen beskrajnim špekulacijama.

I po Ducu - *Filmsko djelovanje je duboko i takve snage da ga se ne može zamisliti u drugim umjetnostima*. Čim se slika pojavi na platnu, to se platno pretvara u okance s vidikom na živi svijet u tri dimenzije, koji živi usporedo s duševnim životom gledatelja. U kazalištu gdje bi samo sastavni dio stvarnog prostora, u kojem se nalaze i gledatelji i glumci, što kazalištu oduzima jedan dio njegove prodornosti, odnosno tajanstvenosti. Film se približava snu, koji, kao na filmskog platnu, kromatski mijenja slike.

Film, san mašta

Film je san po svojoj magičnosti i po snazi kojom zahvaća našu svijest i povlači nas u vrtlog života tog svijeta. On je i po svom sadržaju i po svrsi najbliži snu. On je to i po svojoj formi. San se sastoji od slika, i to najčešće od crno-bijelih slika.

U preradi sna, prema Freudu, razlikuju se četiri procesa:

1. kondenzacija - latentni sadržaj je bogatiji od očitovanog sadržaja
2. premještanje - prenošenje čuvstava s poznatog uobičajenog predmeta na slučajni
3. dramaturgija - latentni sadržaj pretvara se u akciju, apstraktna misao ili složeno čuvstvo izražava se slikom
4. simbolizacija - onkretna stvar zamjenjuje se konkretnom, ali tako da odgovara kolektivnom iskustvu.

Ti procesi su isti i za stvaranje filmskog djela. Kako to nevjerojatno čudno izgleda! Kako frapira ta identičnost postupaka u snu i mašti. A jasno je - jedno i drugo je produkt naše podsvijesti, s razlikom da je umjetničko djelo svjesno obrađeno. „Nisu li umjetnička djela često izmišljeni snovi, koji liče na strane snove?!“ (Rudi Supek)

Film je zbog toga najbliži ljudskoj psihologiji, što ga je učinilo toliko popularnim. U izloženome je njegova adekvatnost podražaja.

Mihovil Pansini
(tekst preuzet sa www.hfs.hr)

Cakani naši!

Dobrodošli u Karlovac – frtalj Hrvatske u kojem, sudeći prema izjavama ispod vaših filmova, skoro nitko zapraf nije ni bio.

Jeste li pripremili svoje najbolje kijklje na tufnice uz nezaobilazne untere, đinđe i ajncuge? Karlovački dunkl rot tepih vas čeka. 25 filmova od 27 autora. Jedva čekamo karlovačke premijere!

Nadamo se da vam neće trebati vindjakna ili muf, da će vas vrijeme poslužiti i da ćete u luftu između projekcija i brojnih drugih obaveza bogme vidjeti naš Karlovac sa sve četiri rijeke u punom jesenskom glancu. Malo šire od autobusne štajge i štreke. Znamo da ovdje niste na urlaubu, ali pošaljite i koju anzihtkartu iz Karlovca.

Želimo vam dobar lumperaj, još bolje filmove i koju kolajnu! Čuvajte se mučenice, unučića i demižona. I bez švajneraja, molimo! (Posebno članovi žirija!) Samo vinerštube. :-)

Nek vam bude ganc gemitlih.

Vaše organizatorice – KS, SZ i MRV.

Mala pomoć u razumijevanju – izvadak iz Rječnika karlovačkog urbanog plemena:

AJNCUG – odijelo

ANZIHKARTA – razglednica

BOGME, BOME – uzrečica u značenju doista, stvarno, uistinu

CAKANO – slatko, ljupko, medeno

DEMIŽON – staklena boca za vino opletena vrbovim prućem

DUNKL – tamno (dunkl rot – tamno crveno)

ĐINĐE – bezvrijedan nakit, bižuterija

FRTALJ – četvrtina, četvrt; dio grada, kvart

GANC GEMITLIH – potpuno opušteno, nonšalantno

GLANC – sjaj

KIKLJA – šos, suknja

KOLAJNA – medalja

LUFT – slobodno vrijeme, pauza između dva posla

LUMPERAJ – provod, fešta

MUČENICA – prejaka rakija

MUF – krzneni ovitak kao zaštita za ruke za vrijeme hladnoće

ŠTAJGA – željeznička ili autobusna stanica

ŠTREKA – željeznička pruga

ŠVAJNERAJ – svinjarija

TUFNA – točka na tkanini

URLAUB – godišnji odmor

UNTER – podsuknja

UNUČIĆ – malo pakiranje žestokog pića

VINDJAKNA – vjetrovka

VINERŠTUBE – bečka škola

Revija hrvatskog filmskog stvaralaštva seli svake godine u drugo mjesto te je veoma bitno vizualno komunicirati s publikom i samim sudionicima. Riječ je ipak o jednoj od nastarijih filmskih manifestacija u Hrvatskoj, stoga je Hrvatski filmski savez kao glavni organizator Revije odlučio poraditi na vizualnom identitetu projekta. Sjajan je primjer Filmska revija mladeži i Four River Film Festival u Karlovcu koji su već nekoliko godina prepoznatljivi svojom žutom bojom i bocom koja sadrži filmsku vrpcu.

Novi vizualni identitet Revije proizlazi iz kadra kao okvira fokusa, odnosno osnovne filmske jedinice. Sam logotip, u svojoj punoj formi, prikazuje tipografsku interpretaciju kadriranja, dok njegov skraćeni oblik inicijalima omeđuje odabrani kadar, te se kao takav aplicira na različite formate medija (plakat, stranicu programske knjižice i sl.), stavljajući u fokus prikazani sadržaj.

Novom vizualnom identitetu kombinacija dviju boja je ostavljena kao fleksibilan parametar, koji se fluentno mijenja iz godine u godinu, naglašavajući tako pojedinu Reviju kao specifično izdanje, ali i kao jedno od izdanja u dugom nizu godina. Osim boje, i prostor kadra je ostavljen za ilustrativnu i/ili tipografsku interpretaciju godišnjeg izdanja.

Vizualni identitet Revije potpisuje mlada dizajnerica Petra Milički za Pipser iz Zagreba.

Nagrada koju će dobivati najbolji filmovi odabrani na Reviji hrvatskog filmskog stvaralaštva, bit će unificirana, izrađena od stakla, a unikatni je rad mlade umjetnice Lile Herceg Nenadić.

HRVATSKOG

REVIJA

STVARALAŠTVA

FILMSKOG

H

R

H

R

F

S

F

S



KARLOVAC

Karlovac?! Ah, to je onaj grad pored kojega prolazimo na putu prema moru. Zašto bismo skrenuli u njega? Što ima u Karlovcu?

U Karlovcu žive Karlovčani koji jako vole svoj grad. To pokazuju stoljećima, uređujući parkove, šetnice, pročelja zgrada. Toliko ga vole da svake godine slave rođendan svoga grada. Karlovac je jedan od rijetkih gradova koji zna točan datum kada je postavljen kamen temeljac za njegovu izgradnju. Postavio ga je nadvojvoda Karlo II. Habsburški 13. srpnja 1579. godine. Budući da je tom istom Karlu bilo povjerenom nadgledanje izgradnje, grad je dobio i ime po njemu Karlstadt/Karlovac. Namjenu koju je dobio tada, da obrani Europu od osvajača (Osmanklija), sačuvao je kroz stoljeća sve do 90-ih godina 20. st. kada je u Domovinskoj ratu bio na samoj crti bojišnice. Nikada nije osvojen.

Svake godine, na rođendan svoga grada Karlovčani plešu rođendanski bal. Koliko godina slave, toliko parova pleše na središnjem Trgu bana Jelačića. Ove godine bilo nas je 436.

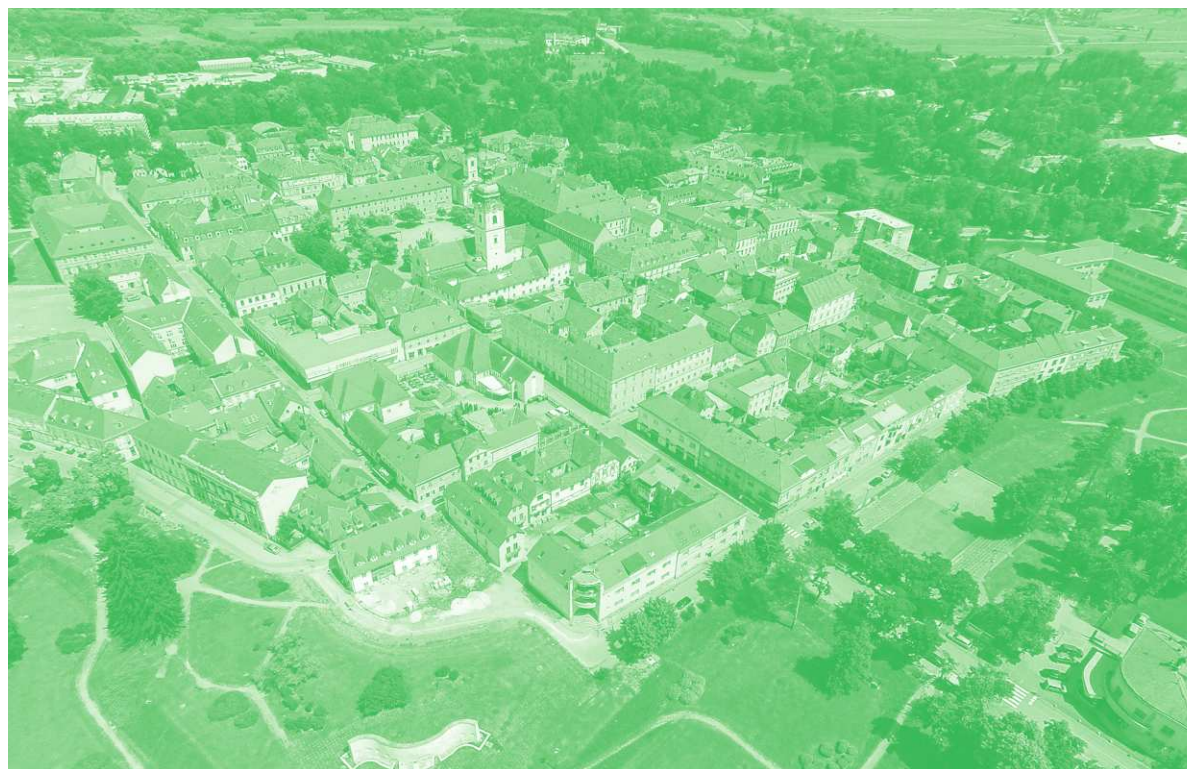
U početku je imao oblik idealnog renesansnog grada, oblik šesterokrake zvijezde s bastionima, bedemima i sa 24 bloka kuća te s ulicama koje su se sjekle pod pravim kutem. Sve su sje tolika bila visina zidina i bedema pa su do te visine bile zaštićene. Dodatna zaštita bili su šančevi, duboki šest metara i ispunjeni vodom iz dviju rijeka između kojih je smješten – Kupe i Korane.

Rijeke su i danas u središtu mnogih zbivanja. Kako bi i bilo drugačije kada ih ima čak četiri. Kupa i Korana su u samome gradu, a pored grada teku Dobra i Mrežnica. Upravo zahvaljujući rijekama, početkom 19. stoljeća Karlovac je bio najbogatiji grad u ovim hrvatskim prostorima. Porez koji je plaćan bio je najveći u tom vremenu. Roba iz unutrašnjosti dovozila se lađama do Karlovca, a potom se pretovarivala na tzv. Žitnom trgu na kola te su je s prema moru. I obrnuto. U 19. stoljeću grad se širi, obrtnici i trgovci grade nove kuće i palače, a koliko su bili bogati najbolje govori podatak da je u nizu kuća na Korzu svaka smjela imati najviše devet prozora. Ukoliko bi ih bilo više, vlasnici plaćao vrlo visok porez. Pa prebrojte!

Tih godina počinje s radom Društvo za poljepšanje grada. U suradnji s brojnom vojskom koja je boravila u gradu, posađeno je stotine stabala divljih kestena i lipa u drvoredima između kojih su bile šetnice. Budući da su zbog širenja grada srušene zidine i bastioni,

šetnice/promenade nastale su upravo na tom putu. Tako se danas možemo pohvaliti da imamo svoj Ring (kao i Beč) u duljini od 2 km koji još zovemo zeleni prsten Karlovca. U 20. stoljeću grad je dugo nosio naslov Zelenog grada, najljepše uređenih parkova i promenada, a taj naslov ponosno nosi i posljednjih nekoliko godina.

U 19. stoljeću ovdje je bilo i važno središte kulture. Ivan Mažuranić živio je u palači uz Kupu i napisao Smrt Smail-age Čengića. Grof Janko Drašković ovdje je objavio poznatu Dizertaciju ili razgovor darovan gospodi poklisarom, prvi cjeloviti i zreli nacionalni



program u hrvatskoj kulturnoj i političkoj povijesti.

Ante Kovačić radio je kao odvjetnik i često ulazio u dugačke političke rasprave s Karlovčanima.

Jeste li znali?

- da je rozganje vrsta pjevanja za koje je karakteristično protresanje glasa i da je vezano za uže karlovačko područje?
- da su karlovačku Gimnaziju pohađali Ljudevit Gaj, Stjepan Radić, Ivan Goran Kovačić i Nikola Tesla?
- da je najpoznatiji zagrebački gradonačelnik - Većeslav Holjevac, zapravo Karlovčanin?
- da su hollywoodski glumci John Malkovich i Jenna Elfman (poznatija kao Dharma) porijeklom iz Karlovca?
- da je spot za pjesmu "Earth song" Michaela Jacksona sniman na 4 kontinenta a četvrtina spota snimljena je upravo u Karlovcu 1995. godine u ratu razrušenoj četvrti Turanj?
- da je prva hrvatska autocesta upravo dionica Zagreb - Karlovac; puštena je u promet 29. prosinca 1972. godine?
- da je u Karlovcu 1858. osnovan prvi zbor u Hrvatskoj? Djeluje i dan danas pod imenom Prvo hrvatsko pjevačko društvo Zora.
- da je karlovačka Glazbena škola najstarija samostalna glazbena škola u Hrvatskoj? Osnovana je 1804. godine.

Skrenite s puta i dođite u Karlovac. Očekujemo vas!

Ivančica Šebalj



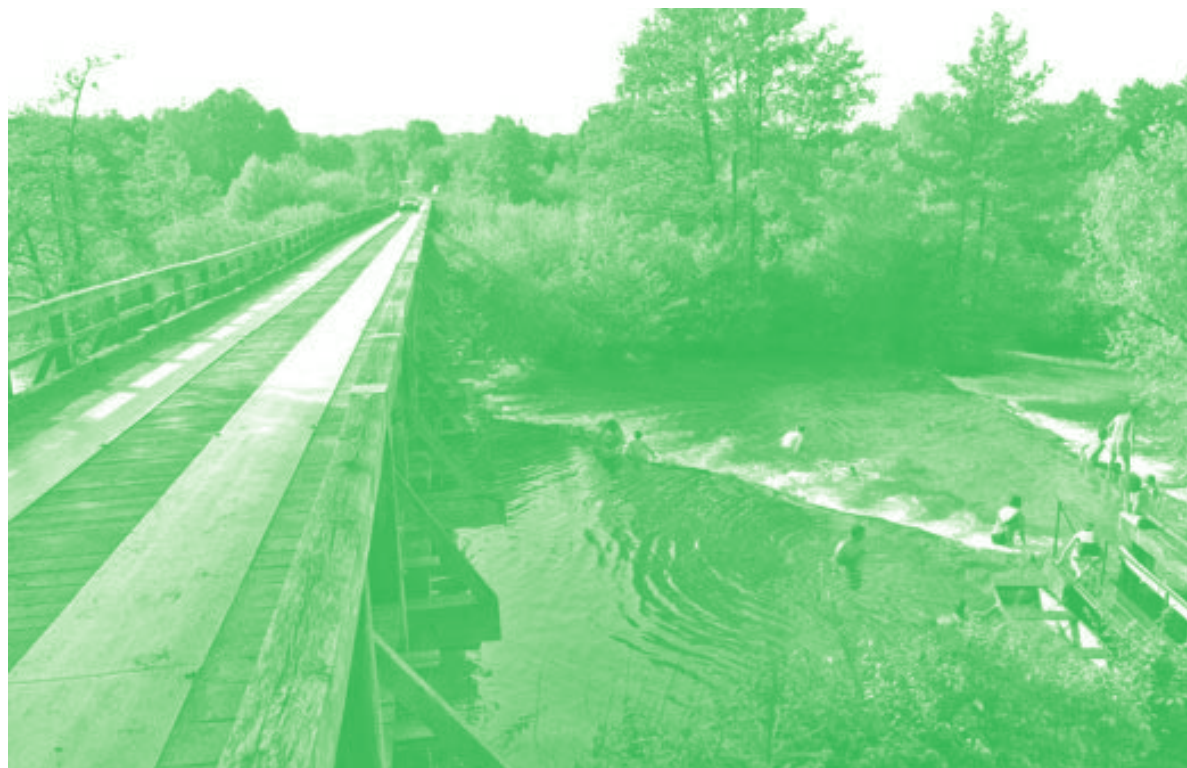
KARLOVAČKA ŽUPANIJA

U samom srcu Hrvatske smjestila se Karlovačka županija na 3.622 km². Zahvaljujući svom tranzitnom, prometnom i geostrateškom položaju jedna je od najvažnijih županija; tu je sjecište i čvorište najvažnijih prometnica koje povezuju Europu s Jadranskom obalom. Ima ukupno 5 gradova; Karlovac, Dugu Resu, Ozalj, Slunj i Ogulin te 16 općina i brojna manja mjesta.

Na prostoru Karlovačke županije dotiču se različitosti prirodnih osobitosti alpskog, panonskog i krškog krajolika. Ljepote karlovačkih rijeka Kupe, Korane, Mrežnice i Dobre, šumovitost gorja Velike i Male Kapele, zelenilo kordunskog krša, tranzitni položaj i bogata povijesna baština trajne su vrijednosti na kojima počiva gospodarsko privređivanje i kvaliteta življenja njena stanovništva. Područje karlovačke županije od starih je povijesnih vremena najvažnije tranzitno područje Hrvatske. Uz povijesne ceste Karolinu, (Karlovac-Bakar, građena 1726.-1733.godine), Josephinu (Karlovac-Senj, 1775.-1779.) i Louisianu (Karlovac-Rijeka, 1805.-1813.) Karlovac dobiva suvremenu autocestu koja povezuje Srednju Europu i podunavske zemlje s Jadranskim morem.

Turističko gospodarstvo županije nose rijeke Ljepotice ovoga područja: kupanje u čistim vodama, veslanje i splavarenje, ribolov na jezerima, rijekama i njihovim gorskim pritocima, rafting i vožnja kanuima. Tu je i lov u šumama od Draganića do Kleka i Modruša i već razvijeni zimski sportovi, skijanje na padinama Bjelolasice. Planinski putevi i staze, biciklističke staze, kraške špilje, termalno lječilište i mnoge druge prirodne vrijednosti ovog područja pružaju neograničene mogućnosti odmora i rekreacije i čine prostor Karlovačke županije jednim od najzanimljivijih krajeva Republike Hrvatske.

Uz prirodne ljepote i vrednote u krajoliku Karlovačke županije posebno su zanimljivi i privlačni spomenici povijesnog graditeljstva, kao brojni stari gradovi i dvorci: Dubovac u Karlovcu, Ozalj, Ribnik, Bosiljevo, Novi-grad na Dobri, Modruš, Slunj, Cetin, Zvečaj, Barilović i dr., zatim samostani i druge sakralne građevine. Za sve ljubitelje prirode, avanturizma i domaće gastronomije, Karlovačka županija nudi brojne zanimljivosti, a na vama je da ju krenete istraživati.



KINOKLUB KARLOVAC

Filmska je traka naša alatka. Kreativni kaos, najčešće nastao kao produkt oluje mozgova, uredno je (manje ili više) posložen na filmsku traku i ukoričen u autorske uratke, a ako se u kaosu izrodi i poduzetnički duh, otvaraju se vrata suradnji malih filmova, velikih poslovnih ljudi i partnerskih udruga i svi u toj simbiozi još malo narastu...

Svake godine najmlađe učimo prvim filmskim koracima. Na tri noge kamere oni uče filmski jezik. Kada ga savladaju, i sami jednoga dana postaju voditelji *pačje filmske škole*. Tijekom ove škole, koju zovemo Tečaj filmske umjetnosti, mladi entuzijasti prolaze kroz sve faze filma, od razvoja ideje do nastanka gotovog filma i njegovog života s publikom, prvo na promociji u Karlovcu, a zatim i po svjetskim festivalima.

Kako je Karlovac, nažalost, i dan danas mjesto bez kina, a nekada ih je imao čak pet, mi smo napravili naše malo kino - Mikrokino. U svom kutu Gimnazije Mikrokino je mjesto gdje se frekvencijom pljeska i krckanja kokica definira kvaliteta filma, gdje je svaki član Kinokluba barem jednom zvijezda, gdje je postavljeno mnogo pametnih pitanja i još pametnijih odgovora, s crvenim tepihom za premijerno prikazivanje djela mladih autora i rešetanje važnih filmskih lica kada nam dođu u posjet. Naš drugi filmski dom je Gradsko kazalište Zorin dom jer tamo povremeno organiziramo projekcije pa imamo „Kino u kazalištu“.

Između četiri rijeke mjesta ima za najmanje tri velike filmske parade: Filmsku reviju mladeži i Four River Film Festival, nacionalnu odnosno međunarodnu manifestaciju posvećenu srednjoškolskom filmu obojenu u žuto; te Riječno kino uz Karlovačko, kino na otvorenom koje se gleda iz luftić rakursa na zelenim obalama Korane, Kupe, Mrežnice i Dobre.

Kinoklubaši su u svom sad već tinejdžerskom stažu prešli brojne filmske kilometre, odgledali i napravili nebrojene sate filmskog materijala, a nema li ljepšega nego družiti se s drugim filmašima, gledati i komentirati filmove i uz to se dobro zabavljati? Upravo zato smo sretni i ponosni što se ove simbolične 47. Revije družimo u Karlovcu te vam kao domaćini pripremamo velika i mala filmska iznenađenja.

Svjetlana Višnić i Ksenija Sanković



GRADSKA KNJIŽNICA "IVAN GORAN KOVAČIĆ" KARLOVAC

Gradska knjižnica osnovana je u doba hrvatskog narodnog preporoda 1838. godine, kao Ilirsko čitanja društvo. Prvi fond Ilirske knjižnice činile su knjige iz kućnih zbirki osnivača od kojih je dio još uvijek sačuvan na Zavičajnom odjelu. S vremenom se fond razvijao, broj članova rastao, a knjižnica je "šetala" po raznim lokacijama, sve dok se 2007. godine nije smjestila u sadašnji prostor i postala jedna od pet najvećih Hrvatskih narodnih knjižnica s više od 200 000 primjeraka građe.

Kada na Informativno-posudbenom odjelu saznate sve što vas zanima o članskim pravima i obavezama, slobodno krenite u istraživanje knjižnice. Ako se teško snalazite, uvijek je tu netko da vam pomogne i objasni što su to signature i kako pretražiti e-katalog knjižnice.

Nakon što bacite oko na trenutni postav Izložbenog salona "Ljudevit Šestić", produžite do Odjela audiovizualne građe gdje možete preslušati i posuditi brojne CD-e.

U susjednom Odjelu za djecu i mladež, sve vrvi od aktivnosti na radionicama, šarenih slikovnica i zanimljivih knjiga za tinejdžere. Dječica koja se igraju u igraonici, ponekad i zumbaju u Ilirskoj dvorani, iako je njezina prvenstvena namjena predstavljanje knjiga, književne večeri, stručni skupovi i nastupi.

Na Zavičajnom odjelu možete saznati sve o karlovačkom zavičaju. Možda naiđete i na čajanku u Spomen sobi Stjepana i Slavka Mihalića. Studijski odjel pun je studenata koji marljivo uče pa budite tihi i pažljivi dok proučavate vrijedne i rijetke knjige.

S obzirom na to da nitko ne bi smio biti zakinut u svojoj želji za čitanjem, do udaljenijih područja naše knjige putuju bibliobusom i bibliokombijem.

Od svojih skromnih početaka knjižnica se razvila u suvremeno informativno središte. Knjižničari su superjunaci, tragači, uvijek spremni pomoći i odgovoriti na sva važna (i nevažna) pitanja korisnika. No, jedna se stvar od početaka knjižnice ipak nije promijenila: opušajući ugođaj dnevnog boravka mami mnoge, bilo da u naslonjaču čitaonice listaju dnevne tiskovine ili pregledavaju najnovije knjige. Mi volimo gužvu jer tako znamo da naša knjižnica diše i osjećamo da smo vam dragi gotovo onoliko koliko i vi nama. I znajte da ste uvijek dobrodošli.

Sanja Graša i Martina Barišić

Tko o filmu u Karlovcu?

Bilježenje početaka kinematografije u Karlovcu od samih je početaka filmske aktivnosti ovisilo o pogledima novinara, koji su kao, društveni kroničari i kritičari utjecali na stavove šireg čitateljstva prema filmu kao modernizacijskoj tekovini. Dokumentiranu povijest filma u Karlovcu dugujemo interesu ili, najranije će faze pokazati, manjku interesa za film u novinama. Međutim, nezanimanje za film kao rod, koji se direktno nastavlja na kazališnu tradiciju 19. stoljeća, odraz je stavova karlovačkih urednika novina. Oni ga nerijetko primjećuju sekundarnim, trivijalnim i banalnim. Kao takav bio je direktna prijetnja kazalištu kao temeljnom dijelu karlovačke gradske dokoličarske dinamike.

Epicentar kulturnih zbivanja bila je višenamjenska institucija Zorinog doma gdje se film ustoličuje tik do kazališnih dasaka, a ne, primjerice, u kavanskom kontekstu kao što je to bio slučaj diljem balkanskih, ali i europskih država. Niz putujućih kinematografa, stalne projekcijske mašinerije i ideje o otvaranju različitih kinematografskih formata upućuju na pozitivnu recepciju i odjek.

Ipak, rođenje i razvoj na području Kraljevine Hrvatske film duguje pioniru Rudolfu Mosingeru koji u Karlovcu ostaje dvadeset godina, gotovo do trenutka podizanja prvog namjenskog kina. Mosingerovu filmsku popularnost djelomično uvjetuje i njegova *svjetloslikarska* radionica u Karlovcu, gdje tijekom dana građane ovjekovječuje fotografijom, osiguravajući si tako platformu za lukrativniji kinematografski posao rezerviran za večernje sate. Mosingerov je rad u Karlovcu prepušten tek rijetkim fusnotama u povijesnim pregledima filma na području današnje Hrvatske, koje ne daju koherentan kontekst njegovom angažmanu i ustrajnosti da film održi u tom monarhijskom gradu u vječnoj sjeni susjednog i razvijenijeg Zagreba. Koje je filmove doveo u grad na četiri rijeke, nepoznato je jer do danas ne postoji objedinjen popis zabilježenih projekcija. Utopistički je vjerovati kako se iz vremena kada nije postojala svijest o skladištenju, konzervaciji i tretiranju filmske trake, ali i izvora u vidu reklamnih letaka i plakata, može oblikovati sustavni popis filmskih naslova.

Veliki Mosinger i mali kinematografi

Iz ležernog čitanja ili pak studioznije analize različitih lokalnih tiskovina primjećujemo da je Karlovac doista bio filmski aktivan grad, aktivniji i od centra

Zagreba. Ipak, filmska zora u ovom privrednom središtu Kraljevine Hrvatske nije ostala zabilježena i film se ne uspijeva progurati među novinske retke tijekom prvih mjeseci 1896., kako u Karlovcu, tako ni u ostatku publicistike Kraljevine Hrvatske i Slavonije, iako Ante Peterlić sažima kako je „vjerojatno (...) da su u Hrvatskoj postojale informacije o prvim filmskim projekcijama u Francuskoj i Njemačkoj (Lumiére i Skladanowsky)“. Od njihovih je imena u Habsburškoj Monarhiji pa time i Hrvatskoj i Slavoniji ipak relevantnije i češće bilo ime američkog znanstvenika Thomasa Alve Edisona čiji je kinetoskop, izum za gledanje pokretnih slika za jednu osobu, na našim prostorima prikazao upravo snimke braće Lumiére.

Dok su Zagrepčani čitali ove opise uređaja koji će promijeniti tijek idućeg stoljeća, razvoj komunikacije i masovnih medija, Lavoslav Breyer i Rudolf Mosinger već su planirali prvo prikazivanje u susjednom Karlovcu. Međutim, karlovačko Svjetlo potpuno je zanemarilo ikakve vijesti o senzacionalnom događaju u Zagrebu. Zanemarivanje filma u karlovačkim će novinama ostati konstanta sljedećih godina. Ironiju primjećujemo u najnovije doba. No znamo da film u Karlovcu donose Rudolf Mosinger i Lavoslav Breyer, poduzetni vlasnici Prvog hrvatskog fotografsko-artističkog zavoda u Ilici 8. Oni su od Zemaljske vlade dobili dozvolu za prikazivanje kinematografa ili živih fotografija na području Hrvatske i Slavonije „tečajem tri mjeseca“, a pritom od karlovačkog Gradskog poglavarstva suglasnost i službenu dozvolu za dovođenje kinematografa i živih fotografija u gradsko kazalište Zorin dom na samo dva dana. Karlovački je jesenski susret s filmom sličio pariškom novogodišnjem svjedočenju zadivljujućem mediju: oduševljenje i strah izazivali su isti prizori ulaska lokomotive iz nedogleda pred prve redove u Zorinom domu, odnosno senzibiliziranje s odlaskom radnika iz pariške tvornice svojim kućama. Međutim, o doživljajima publike možemo samo nagađati. Tiskarska su slova karlovačkih novina zaobišla filmske pionirske pothvate godina 1896. Nakon neredovitih projekcija, iduće godine grad posjećuje putujući kinematograf, tzv. električno kazalište predvođeno izvjesnim W. Kautskyjem i pompozno najavljeno: „Nevidjeno! Novo! Vanredno!“ uz prve naslove filmskih zapisa prilagođenih svakodnevnom diskursu Karlovačana ne bi li im time bili semantički: „Električna gospođa“, „Kraljica golubova miss Aloisietta“, „Glasoviti jongler Morello iz Berlina“ i „Anti clown Regov“.

Međutim, o kulturi gledanja, sadržaju projekcija i zemlji porijekla distribuiranih filmova ne znamo puno osim da su filmovi u Karlovcu bili isti oni prikazivani u Zagrebu.

Znamo i da je veliki interes pokazan za putujući kinematograf Aleksandra Lifke koji Karlovčanima ilustrira dokumentirani atentat na talijanskoga kralja Umberta, kao i jednu od prvih povijesnih adaptacija ljubavne priče o najpoznatijoj egipatskoj kraljici Kleopatri. Taj je kinematograf bio „danomice otvoren od 10 sati ujutro do 10 sati uvečer“.

Iako film kao dominantna vizualne kulture još uvijek nije stasao u medij čije se funkcije smatraju i edukativnima, njegova je inovativnost i nudi nove dimenzije doživljaja svojevrsno upravljanje iskustvom dovelo do korištenja u pedagoške svrhe. Film je signalizirao nove oblike pismenosti i vizualnu kulturu počeo pretvarati u ključno mjesto svakodnevice. Takve je značajke novog medija 1900. prepoznao Izidor Kršnjavi i unutar Društva umjetnosti osnovao prvo Umjetničko znanstveno kazalište Uranija. Njegova se multimedijska predavanja za seljake održavaju tijekom 1901. i 1902. Osim u ruralnim mjestima, Kršnjavi održava predavanje za pučke škole gdje polaznike educira o hrvatskoj i azijskoj geografiji, zoologiji, odnosno ratnim fotografijama. Ukratko, Zorin dom uskoro postaje mekom filmskih djelatnika.

Bioskopi, putujući kinematografi, stalni kinematografi... A gdje su pare?

Broj vlasnika kinematografa s novim se stoljećem povećava pa pored Rudolfa Mosingera, „bioskop“ posjeduje i stanoviti Gjuro Narten. Ujedno i distributer, Narten u svome kazalištu na Zrinjskom trgu početkom 1902. godine donosi atraktivne filmske naslove. Njegovo se ime gubi vrlo brzo, a u karlovačkoj se publicistici i današnjim izvorima po prvi puta spominje ime velikoga Josipa Halle, snimatelja i vlasnika putujućeg kinematografa. Halla 1902. osniva Novu hrvatsku Uraniju, čije predstave u Zorin domu bivaju izrazito posjećene. Njegova aktivnost u Zorin domu svjedoči o začetku njegove tehnofilije. Novu hrvatsku Uraniju koristi vikendima za istraživanje mogućnosti skioptikona i kinematografa, kao i korištenje „vanredno usavršenog graphophona“.

Nakon Halle dolazi do filmskog zatišja. Bit će, Karlovčani su se bavili svojim poslovima više negoli fikcijskim filmskim dok nisu odlučili da je vrijeme za odmor. U kavanama, dakako. U jednoj ozbiljnijoj smješteno je tako prvo stalno kino. Točnije, u prostorije hotela, onda zvanoga svratištem, odnosno kavanom Central u starom središtu grada. Kavana je bila gradska špica gdje se 1905. moglo čitati čak osamdeset monarhijskih novina uz skupocjenu kavu. Osim što je bio središtem



karlovačke zabave za široke mase (ondje su se održavale cirkuske predstave, krabuljni i gradski plesovi), Central postaje domom prvog stalnog kinematografa nazvanog Royal Amerikan. Otvara ga Ljudevit Schroif te ondje prikazuje nevjerojatne 22 projekcije u jednome danu u vremenskom razdoblju 15-23 sata radnim danom i subotama. Ulaznice po cijeni od jednog austrijskog groša, odnosno tri za prvo posjetitelja u skupini, po svemu su sudeći bile prihvatljive s obzirom na broj projekcija koje su imale glazbenu pratnju koju je stvarao električni glasovir. Karlovačke će nam novine reći i da je 1909. film zbog vrućine zahtijevao i zvezdani svod, pa se otvara i ljetno kino kakvo će se ustaliti tek stoljeće kasnije naporima mladih Kinoklubaša na luftićima. Ideju o ljetnom kinu u Karlovcu preuzet će nekoliko godina kasnije stari i poduzetni Mosinger, a uz ljetno kino u Karlovcu će donijeti i prve dugometražne filmove. Oni zamjenjuju simpatične, ali ne pretjerano uzbuđljive filmske zapise i eksperimente. Cjelovečernji filmovi, kako ih se nazivalo, bile su uzbuđljive ekranizacije književnih klasika što su privukle pažnju građanstva u Royal Amerikan Kinematograf, s kojim je Mosinger razvio suvremenu ekonomsku politiku i prilagodio se interesu gledatelja. Njih se odsad privlačilo impresivnim statistikama poput filmske slike dugačke jedan kilometar. Novine su predlagale: "Idite u kinematograf. Ondje ćete naći svaku najljepšu i najugodniju zabavu." Ona se skrivala u nijemosti i fabularnoj zamršenosti. Nijemi je film ovog razdoblja provodio aktualne eksperimente, ali oni su služili kao sredstvo zadovoljavanja površnih potreba pri čemu autorstva u režiji gotovo da i nije bilo. Prva su desetljeća filma utoliko povezana s kazalištem. Filmski su prikazi nudili sadržaje ekvivalentne onima na pozornici, no u percepciji su se razlikovali u spomenutoj nerazdraženosti i nečvrstoći filmske priče, zbog čega je i stigmatiziran kao medij lake i primitivne zabave.



Uzbudljive 1912. Karlovac prepoznaje profit iza filma i otvara se kinematograf Apolo. Gdje drugdje nego u Zorinom domu. Otac kinematografa ponovno je bio Mosinger koji uskoro pokušava prenijeti prve pokušaje spajanja, odnosno sinkronizacije zvuka i filma u vidu kinetofona. Radilo se o puštanju nasimljene zvučne trake paralelno s filmskom. Danas uređaji to čine neprimjetnim, ali zamislite histeriju predratnih filmofila! Barem do Velikoga rata...

Film u ratu

Prvi je svjetski rat promijenio geopolitičku sliku Europe, kao i percepciju samog života, te iz temelja promijenio životne navike. Paralelno s njim i film jednako mijenja percepciju života, dokumentiranjem slika s bojišnice, krajobraza iz rovova i direktnog pogleda u oči uništenju, strahu i smrti. Hladne i sirove slike prvi su kontakt građana s užasima rata. Dokumentiranje ratnih pohoda i atmosfera bojišnica inspirira snimatelje na pohode do ratnih epicentara. Istovremeno, atmosfera destabilizacije europskih carstava poput Njemačkoga Carstva i Austro-Ugarske Monarhije inspirira filmaše na pseudo-povijesne prikaze u, dakako, propagandne svrhe.

Rat eskalira 1915. mijenjajući sliku Europe. Europske kinematografije tijekom rata počinju gubiti na značaju, a za to vrijeme na drugoj strani Atlantika film od sredine 1910-ih ulazi u razdoblje u kojemu se rađa

filmska industrija. Kazališta se počinju prenamjenjivati u kina koja od tog trenutka potvrđuju da film više nije sporedna atrakcija. Dolazi do zamjene kratkih filmova u trajanju od tridesetak minuta filmovima na više rola, što produžuje trajanje te film postaje planiranom cjelovečernjom zabavom. Tako se javlja i dugometražni tzv. cjelovečernji igrani.

Gotovo četvrt stoljeća u Kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji, kao i u Istri i Dalmaciji, film je svoje mjesto pronalazio u zdanjima podignutima za kulturno-dokoličarske svrhe starije od same forme filma. Međutim, s povećanom stranom produkcijom tijekom Prvog svjetskog rata te zahvaljujući činjenici da Karlovac nije bio direktno na udaru ratnih zbivanja, film je opstao kao najpopularniji oblik kontinuirane gradske zabave Karlovčana i postao žarištem gradske kulturne aktivnosti. Sve razrađeniji i duži, film je u Karlovcu nadrastao kapacitete kazališta i zahtijevao gradnju institucije koja bi bila namijenjena i posvećena samo njemu. No tek se s 1918., s odlaskom Rudolfa Mosingera u Zagreb, javlja potreba za podizanjem namjenskoga kina.

Igor Jurilj

DRUGI PUT (POSILIJE 1920.)

Naslutivši da se Veliki rat bliži svome kraju, neki talentirani arhitekt izrađuje dojmive nacрте za vebnu građevinu u središtu Karlovca. Godina je 1918. i "pokretne slike" više nisu sajamska zabava nego nalaze svoje mjesto u namjenski preuređenim prostorima. Posebni sretnici, kao što su to u predvečerje rata bili Osječani, a sada i Karlovčani, dobivaju nova, namjenski građena, kino-kazališta, kako su se dvorane za prikazivanje filmova tada običavale nazivati.

Nije to bio jeftin zadatak, pa bi vizije ostale tek mrtve crte na papiru da, s pogledom u svijetlu i mirnu budućnost, u svoje "kasice" nisu posegnuli ugledni i dobrostojeći veletrgovci, bankari, inženjeri, tvorničari i odvjetnici tog vremena. Bili su među njima projektant Munjare Valerijan Rieszner, vlasnik Pivovare Vilim Vambrechtsammer i Rudolf Lukinić iz "Parne tvornice voštenih svijeća" čiji memorandum ponosno navodi da su "Dobavljač njegove svetosti Oca Pape". Iako se ovi imućni sugrađani ne bi odlučili ulagati da se u filmu nije krio dobar novac, nisu mogli naslutiti veličinu predstojeće filmske revolucije. Jer, tih godina, film je bio drhtav i - nijem, pa je, u siječnju 1920., mjesec dana prije svečanog otvaranja Edison-kina, uprava krenula u potragu za "glasoviračicom".

Edo Schön, arhitekt s početka priče, svoj posao je dobro napravio i postao prvi rektor tek osnovane Tehničke visoke škole u Zagrebu, a pred vodstvom karlovačkog kinematografa bili su izazovi. "Upravitelj karlovačkog kina nema uopšte pravog pojma o filmskoj umjetnosti, što je bezbroj puta dokazano", pisali su jedni, a drugi mu isticali velike zasluge jer "pokazao je da pored stručne sposobnosti imade i smisla za odgoj publike".

Jedanaest godina kasnije, kino je progovorilo, bolje rečeno zapjevalo. Nije skrivano oduševljenje havajskom glazbom u "žurnalu" i njemačkim mjuziklom "Valcer za dva srca", prvim filmom koji je u SAD-u prikazan s titlovima. Među razdraganom publikom možda je bio i lokalni trgovac namještajem, Lujo Štefan, koji odlučuje svoj kapital uložiti u još jedno kino. Preuređuje staro skladište, sam proizvodi lože i stolice za dvoranu, a svoju opremu tamo smješta, dotad putujući, kinooperater Josip Adlešić. Uz projekciju "Kraljice Kristine" tako je proradio Luxor. Dobro se poslovalo jer su zaposlenici redovito, u novogodišnjoj doba, kod gazde Štefana odlazili po trinaestu plaću.

Bezbrizna vremena nisu bila dugog vijeka, jer opet se dogodio rat kad je pravo na vlasništvo postalo sklisko područje. Iako je kulturni život u gradu funkcionirao i za vrijeme rata, nije svatko imao isti tretman. Treće karlovačko kino, ono na Baniji, izgrađeno je u prostoru oduzetom od staklara Josipa Birnbauma, Židova. A tik nakon rata, vlasnici Edisona i Luxora dekretom su ostali bez svoje imovine ili su dobili nagli poriv patriotizma i, dugo stvaranu, imovinu jednim potpisom prenijeli na - Komunističku partiju. Iako je zlatno doba filma i kratkih kina tek dolazilo, i u tim divljim vremenima se mogu tražiti uzroci konačnog smaka kina koji se počeo događati četiri desetljeća kasnije u (ne)uspješnim pokušajima denacionalizacije i privatizacije.

Filmski repertoar nadolazećih godina bio je vrlo eklektičan, između dviju krajnosti, od "arta" do "trasha". A vrhove top-ljestvica prema posjećenosti uglavnom su zaposjedali domaći, jugoslavenski, naslovi - "Ko to tamo peva" s preko 11, "Svoga tela gospodar" s preko 13, "Tesna koža" s preko 14, "Kozara" s preko 15, "Hajde da se volimo" s preko 22, a "Signali nad gradom" s gotovo 20 tisuća posjetitelja. Ovaj zadnji je vjerojatno ipak rekord s obzirom na nebrojene reprize koje su se nesmetano održavale zahvaljujući lokalnoj, "karlovačkoj" kopiji filma.

"Signali" su 2 mjeseca snimani u Karlovcu s brojnim lokalnim statistima, a grad je zaslužio i premijeru. Svih 600 sjedala u Edisonu bilo je zauzeto, pritom

barem deset puta toliko znatiželjnika ostavivši pred vratima. Iako crno-bijeli, prvi je ovo dugometražni film koji je karlovačke vizure zabilježio na filmsku vrpču. Prepoznavši vizualni potencijal, nastavili su ih, sve do danas, koristiti domaći i strani redatelji. Umjetnički dosezi tih filmova su svakojaki, no vrijednost nastalih snimki je neprocjenjiva. Vinko Brešan je u svojim "Svjedocima" tako zabilježio, danas nepostojeći, eksterijer kina Luxor.



Želju za stvaranjem filmova pokazali su i Karlovčani. Prvi filmski klub nastao je 1960-ih u Gimnaziji. Opstaje tek nekoliko godina, no organizira svoj filmski festival, ali i snima filmove. Bilo je skupo raditi s filmskom vrpcom, a sve je naprasno prekinula krađa opreme. Dobre vibracije su ipak sačuvane unutar školskih zidova, pa su 1999. srednjoškolci pokrenuli Videodružinu Gimnazije Karlovac. Mnogi talenti na jednom mjestu uz, ipak praktičniju, digitalnu tehnologiju, jamčili su za budućnost. Vjekoslav Živković je s filmom "Anomija" upao u službenu selekciju jednog od najvećih svjetskih festivala animiranog filma - onog zagrebačkog, a nakon što je Družina izrasla u Kinoklub Karlovac, ovaj je pak u gradu nastanio međunarodni festival srednjoškolskog filma - Filmsku reviju mladeži i Four River Film Festival. Vraća i recentne filmove na veliko platno, doduše uglavnom tijekom ljetnih mjeseci (u okviru manifestacije Karlovačko riječno kino), a odgojeni su i nebrojeni kreativci koji se otiskuju u profesionalne filmske vode. Među takvima je i tim Izvan fokusa.

U ovom kratkom povijesnom pregledu namjerno su, zbog nedostatka prostora, izostavljeni brojni stvaratelji pozitivnih promjena svojim imenima i prezimenima, no njihova djela su ta koja susrećemo. Isto je i s ovom autorskom Revijom koja želi pokazati snagu pojedinca. Stoga, uživajte u filmovima, upamtite neki od njih i čestitajte autorima ako ih sretnete. Bit će im drago!

Marko Pekić

DAMIR ČUČIĆ

Damir Čučić rođen je 1972. godine u Brežicama u Sloveniji. Audiovizualnim se djelatnostima počeo baviti 1989. u filmskoj autorskoj grupi Enthusia Planck. Tijekom protekla dva desetljeća razvijao se na više područja u audiovizualnim medijima, ponajprije kao filmski redatelj i montažer te kao scenarist i producent. Djeluje na područjima eksperimentalnog, dokumentarnog i igranog filma.

Autor je ukupno 40 dokumentarnih, eksperimentalnih i kratkometražnih igranih filmova ("Četvrta smjena", "Bića sa slika", "Zaboravljeni", "La Strada", "Stolac za ljuljanje", "Arabeska"). Dobitnik je brojnih domaćih i međunarodnih filmskih nagrada. Njegovi su filmovi prikazani na festivalima u četrdesetak zemalja te u programima niza europskih javnih televizija.

Njegov dugometražni igrani prvijenac "Pismo ćaći" osvojio je Veliku zlatnu arenu na Festivalu igranog filma u Puli 2012. godine, a Čučić je nagrađen za najbolju montažu i kao najbolji debitant. Dokumentarni film "Mitch - dnevnik jednog šizofreničara" nagrađen je na međunarodnom festivalu dokumentarnog filma FID Marseille i prikazan na prestižnim festivalima poput Sarajevo Film Festivala i DokuFest u Prizrenu. "Rakijaški dnevnik" mu je četrdeseta filmska režija.



Na početku želim izraziti podršku svima koji su prijavili filmove na ovogodišnju Reviju hrvatskog filmskog stvaralaštva. U Hrvatskoj se uistinu radi veliki broj neprofesijskog i studentskog filma. Tradicija opstaje, barem što se tiče produkcijske kvantitete. Prema malom broju radova u finalnom izboru moglo bi se zaključiti da je kvaliteta izostala. No ja ne držim da je tako, smatram da je žiri postupio ispravno te da će publika u četiri završne projekcije uistinu vidjeti odlične filmove.

Petnaestak godina redovito selektiram za festivale ili sudjelujem u žirijima i najzadovoljniji sam kada u konkurenciju uđe između deset i petnaest posto prijavljenih filmova. Tada sam siguran da je filtriranje najboljih uspelo i to se redovito primijeti na projekcijama. Tako je i s ovogodišnjom Revijom i zato čestitam svima čiji su filmovi u ovogodišnjoj konkurenciji. Bit će veselje te radove vidjeti na velikom festivalskom platnu. Očigledno je da je ovaj sastav žirija preferirao strogu selekciju i mali broj filmova. Rekli bismo da žiri zastupa festivalski tip programa. Rado bih da se po tom pitanju izjasne i autori jer, za razliku od festivalskog, revijski program podrazumijeva veći broj filmova koji bi sudjelovali na manifestaciji. Sjećam se prošlih vremena kada se u konkurenciji prikazivalo puno više filmova nego danas. Mišljenja sam da ta prošla iskustva treba uspoređivati sa sadašnjošću. Dakle, ako autori žele Reviju, a ne Festival, lijepo ih molim da nam to dođu reći u Karlovac. Sve u cilju stvaranja čim bolje filmske manifestacije. Činjenica da skoro stotinu trideset filmova neće biti viđeno, prava je šteta. No, ja ipak mislim da model "prikažimo sve što je proizvedeno", iako najravnopravniji, nije i najbolji. Uostalom već je i bilo pokušaja neselektivnog prikazivanja neprofesionalnog filma. Prema toj metodi ove bi godine u Karlovcu prikazali oko stotinu pedeset filmova. Mislim da bi to ipak bilo previše. Možda je rješenje u mrežnoj distribuciji. Predlažem da se na stranici HFS-a ili pak nekoj srodnoj, objave linkovi prema svim prijavljenim filmovima pa će oni postati dostupni svakom gledatelju željom upustiti se u avanturu gledanja neprofesijske kinematografije. Ja sam sve prijavljene odgledao u deset dana i uvjerio se u onu narodnu po kojoj vam "oči isure" od dugotrajna gledanja. Možda bi se u Hrvatskoj osim članova žirija pronašla još koja duša koja bi voljela vidjeti bogatstvo domicilne produkcije. Pa, molim lijepo, dopustimo tu demokratsku mogućnost svakom znatiželjnom. Dok ta ili neka slična ideja ne zaživi, preostaje nam pozvati gledatelje u Karlovac na program koji je oformio službeni žiri.

Kao član tog žirija potencijalnim nezadovoljnicima nudim odgovor unaprijed. To je odgovor na pitanje koje glasi: "A zašto moj film nije u programu?" Postoji mogućnost da smo baš u Vašem slučaju pogriješili, žao nam je. Našu pogrešku najlakše ćete dokazati tako da svoj film prijavite na još neki od pedesetak hrvatskih festivala, na što više festivala Vaš film uđe to je naša pogreška veća i zbog nje se unaprijed kajemo. Ako pak Vaš film ne bude prolazio niti druge domaće i međunarodne selekcije, prihvatite to kao činjenicu da možda i niste snimili maestralno djelo. Nemojte

da Vas to baci u očaj. U svakom slučaju ne odustajte od snimanja filmova jer bi to bilo ravno odustajanju od disanja.

OČEKIVANJA OD REVIE: Od Revije očekujem da potakne razgovore o situaciji u neprofesijskom filmu.

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?

U Karlovcu sam bio više puta. Posebno su mi se urezala u sjećanje tri tjedna u proljeće 1994. godine kada sam bio pripadnik 110. brigade.

ANA HUŠMAN

Ana Hušman rođena je 1977. godine u Zagrebu. Diplomirala je 2002. godine na Odjelu za multimedije i nastavnički smjer Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Radi kao docentica na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, na Odsjeku za animirani film i nove medije. Za svoje posljednje radove dobila je više domaćih i međunarodnih nagrada.

Radove je izlagala između ostalih mjesta i na: 9th Gwangju Biennale; 53. Oktobarski Salon, Beograd; Medienturm Gallery, Graz; Ludwig Museum of Contemporary Arts, Budapest; "lucy" bodig & ART ON STAGE, URA, Istanbul; Stuttgarter Filmwinter; IFF Rotterdam, 25 fps, Zagreb; DÖK, Leipzig, Deutschland.

Radi eksperimentalne filmove u kojima istražuje i proučava mogućnosti animacije, dokumentarnih elemenata u filmu, rada s naturščicima, glasa - mogućnostima artikulacije...



Još jedna godina, još jedna revija i mnogo filmova. Ovogodišnje prijave na Reviju bile su različitije nego do sada, što je rezultiralo i nešto različitim programom.

Od stvari koje su me osobno veselile veći je broj animiranih filmova, svjetliji tematski okvir kod igranih filmova, ozbiljnija produkcija eksperimentalnih filmova i kontinuitet u produkciji filmskih 16 mm radova.

Revija je odličan pregled stanja nadolazećih filmskih autora i škola, gramatika kojima govore i tema koje ih okupiraju, pristupa koje njeguju. Uz to daje i lijep pregled mentora/mentorica i metoda rada na akademijama, različitim radionicama, kinoklubovima. Gledajući radove odabrane za Reviju i autori i mentori mogu mnogo naučiti i zamišljati kako izgleda filmska budućnost.

OČEKIVANJA OD REVIE:

Filmovi na velikom platnu, druženje s autorima, dobra zabava, zanimljiv popratni program, diskusije s kolegama i autorima, kravata na predsjedniku žirija!

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?

U Karlovcu sam bila više puta. Ne znam koju bih zgodu izdvojila.

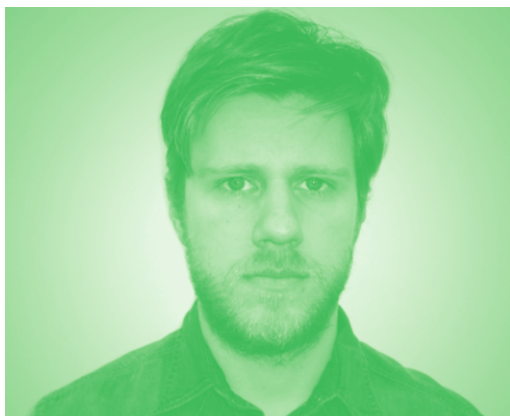
DARIO LOJAK

Dario Lonjak rođen je 1987. godine u Karlovcu. Diplomirao je FTV režiju na Akademiji dramske umjetnosti 2012. godine. Dokumentarni film "Srećko" prikazan u konkurenciji ZagrebDoxa, te kratki film "Dan mrtvih" prikazan na Zagreb Film Festivalu režirao je 2008. godine. "Srećko" je u potpunosti objavljen na internetu te do sada ima više od 40000 pregleda.

U sklopu programa ADU 2010. godine radi vježbu "Igra tucanja" pod nazivom "Zorgazam" u kojoj su protagonisti zombiji te kratki film "Brat moj". "Zorgazam" osvaja nagrade na festivalima u Varaždinu, Ljutomeru, a prikazan je i u Srbiji, Brazilu te Španjolskoj. "Brat moj" prikazan je na Danima hrvatskog filma te Reviji hrvatskog filmskog i videostvaralaštva na kojem osvaja nagradu.

Kratke filmove "Ugovor" i "Tjelesne tekućine" dovršava 2011. godine. Film "Tjelesne tekućine" bio je sufinanciran sredstvima HAVC-a u kategoriji kratkometražnih snimljenih filmova. Imao je premijeru na Zagreb Film Festivalu i bio prikazan uz mnoštvo pozitivnih kritika. "Ugovor" je osvojio nagradu Koskar za najbolji film iz susjedstva na Festivalu Srpskog Filma Fantastike.

Dario Lonjak radio je kao asistent redatelja na dugometražnim filmovima "Metastaze" i "Ljudožder vegetarijanac", "Nije sve u lovi", "Šampion", "Broj 55" i "Imena višnje". Sudjelovao je na radionici Digital cinema workshop kao redatelj kratkometražnog igranog filma "Lovac" u sklopu Pula film festivala. Kao redatelj priprema debitantski dugometražni film "Zaokruži me!", po scenariju Velimira Grgića i Marka Mihalina, čiji je razvoj sufinanciram sredstvima HAVC-a. Radi za srpsku produkcijsku kompaniju SPIF productions kao kreativni producent i sales executive, na nekoliko projekata, među ostalim ne igranom filmu "Love after all" koji se priprema za američko tržište.



Ovogodišnja Revija hrvatskog filmskog stvaralaštva prva je u kojoj ne sudjelujem kao autor već kao član žirija. Zadatak nije bio nimalo lak, a velik broj pristiglih radova jasan je podsjetnik na to da filmski entuzijazam u Hrvata ne jenjava. Iako entuzijazma svakako ne nedostaje, ne bi škodilo nešto više hrabrosti. Uz nekoliko iznimaka, mogu primijetiti da se autori, unatoč beskonačnoj slobodi ipak drže provjerenih obrazaca.

To se prvenstveno odnosi na igrane i dokumentarne filmove kojih je pristigao zavidan broj, a tek ih je mala količina ušla u službeno prikazivanje. Svi igrani filmovi uvršteni u selekciju produkcija su ADU, koja je jedina ponudila autore posvećene cjelovitosti priče, glumačkim izvedbama, atmosferi i ostalim elementima koji čine dobru, igrano-filmsku cjelinu. Također, produkcijska kvaliteta filmova sve je bolja, pretpostavljam kao posljedica suradnje Akademije i HAVC-a.

No zato među izabranim dokumentarnim filmovima, naslova s Akademije uopće nema, a dominiraju samostalni autori, pri čemu se Kinoklub Zagreb nameće kao najozbiljniji producent. Iskrenost, beskompromisnost,

surovost, sve ono što velike dokumentarce čini velikima, nalazim u nekim radovima koji će biti prikazani na Reviji u Karlovcu.

Iako nisam veliki ljubitelj eksperimentalnog filma (puno mi je draže eksperimentiranje u igranome filmu), moram priznati da me nekoliko radova ugodno iznenadilo. Kategorija mi se generalno uvijek čini najproblematičnija jer nerijetko autorima služi kao recycle bin u kojem završavaju montažne vježbe, odbačeni materijal itd. S druge strane, moram priznati da mi je drago da entuzijazam filmaša koji eksperimentiraju s filmskom vrpcom još uvijek postoji i nadam se da neće nestati.

U kategoriji animiranih filmova pristiglo je najmanje radova, no dosta ih je ušlo u selekciju. Zanimljivo je da su svi izabrani animirani filmovi radovi studenata ALU, za koje se često čuje kako osvajaju svjetsku festivalsku scenu. Nije čudo, uzevši u obzir razinu kvalitete i količinu vidljivog truda.

U svakom slučaju, ova revija nudi raznoliku ponudu filmova - za svačiji ukus po nešto, a dokazuje da filmski entuzijazam živi i dalje.

OČEKIVANJA OD REVIJE:

Od Revije, osim interesantnog filmskog programa očekujem dobru zabavu, poneku pivu i druženje s filmašima.

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?

Rođen sam u Karlovcu, no zadnjih deset godina ne živim tamo.

ZDRAVKO MUSTAČ

Zdravko Mustać rođen je u Zadru 1961. godine. Kao pripadnik četvrte generacije splitske škole alternativnog filma tijekom osamdesetih je realizirao dvadesetak kratkih alternativnih filmova. U devedesetima se profesionalno bavi filmom. Interese proširuje na različite oblike filmskog i videoistraživanja.

Realizirao je više od dvadeset dokumentaraca, videoradova te kratkih igranih filmova. Njegova ostvarenja s uspjehom su prikazivana na projekcijama i festivalima u zemlji i inozemstvu (New York, Moskva, Washington, Kopenhagen, Budimpešta, Berlin, Ljubljana...).

Dobitnik je tri nagrade Oktavijan za kratke eksper-

imentalne i igrane filmove na Danima hrvatskog filma (1996., 1999., 2001.). Njegov posljednji dugometražni igrani film "Vjetar puše kako hoće" nastao je 2014. godine.



U Karlovac stiže bujica koja sa sobom donosi plav prepunu dobrih filmova. Od mnoštva prijavljenih na ovogodišnju Reviju odabrano je reprezentativno društvo filmskih ostvarenja koja odskaču u svojoj želji za inovativnim, uvjerljivim i raskošnim umijećem stvaranja vizualne simfonije.

Ovi filmovi još su jednom preskočili ogradu bezvrijednog simuliranja. Ovi filmovi dotakli su suptilne niti kinestetičke gozbe. Ovi filmovi prepuni su emotivnih rezova poslaganih u začudne kombinatorike.

Ako se dovoljno koncentriramo na treptaje svjetla što će šarati po karlovačkom platnu, moći ćemo spaziti dokumentarnost koja udara u sva čula svojom naturalističkom autentičnošću, a zapravo osjećajnost uspješno obavija takozvanim nasilnim svjetonazorom. Pratit ćemo odu užitku, u dimu, u detalju, u svakodnevnom doticaju s prolaznošću. "Kratimo si vrijeme dok čekamo smrt." U susret nam idu voajeri kao zaštitni znak filmske prohibicije, glazbeni promotori humane komunikacije te ljubitelji bogatstva gole zemlje.

Ako se opustimo u praćenju dosljedno ispričane priče, u lica će nam udarati besposličarenje izgubljene generacije kao i snijeg kao glavni junak koji govori na svim jezicima svijeta. Pokušat ćemo sjediti u klupama zajedno sa zajedljivim propagandistima lažnog morala. S roditeljima koji ne poznaju miris svoje djece. Djeca će nam pokazati kako sakriti svijest, misao i izrečeno pretvoriti u relativnost nedaća u školskoj torbi. Hvatat će nas za grlo homoseksualna razbibriga iza tuđih vrata, društvo koje proživljava svoju posljednju dosadu,

ljudi koji nude svoje promašene živote u zamjenu za netaknutu vječnost, a kataklizma kao da čeka svakog od nas, samo u drugačije obojanom bolničkom hodniku.

Ako budemo spremni na izazovne likovne varijacije, ispred nas će poskakivati eksperimenti svih rodova. Sjene. Ruke u oblacima. Kolaži. Stop trik kao vatreno oružje. Noćne šetnje, pozitiv-negativ, u izmaglici objektivna kao hladno oružje filmske strukture. Ljudi hodaju stepenicama izazivajući rasplinutost svog vlastitog tijela, a u podnožju urbane katedrale lome se koplja kompozicije. Kamera se vrti oko sebe, a more postaje naša lopovska mrežnica oka. Svaki performance ispred kamere svakako je prikaz vrsne istine koja je medij iščupala iz zdrijela moćne sigurnosti.

Na kraju uživamo u animaciji. Punoj boja i jezika. Crteža koji uvjerljivom ritmikom plešu između precizne naracije i dopadljivog stanja. Snažni vatromet oblika i animalnih strasti koje se vrte uvijek i uvijek samo oko čovjeka. Čvrste linije, plakatni pokreti i želja svakog autora animiranog filma da uzme svog gledatelja i provoza ga kroz nepreglednu livadu na kojoj svaki gledatelj može ubrati svoju zlatnu vlat trave.

Sve filmove treba pojesti. Cijele i sirove. Tek onda ćemo siti i bogati moći odsanjati veseli tango života na karlovačkoj filmskoj trpezi.

DINKA RADONIĆ

Dinka Radonić je rođena 1984. godine. 2009. diplomirala je filmsko i televizijsko snimanje na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Autorica je i snimateljica brojnih kratkih (igranih, dokumentarnih i eksperimentalnih filmova), a asistentica je direktora fotografije i na nekolicini dugometražnih.

Već godinama snima kronike brojnih hrvatskih filmskih festivala (Zagreb Dox, Zagreb Film Festival, Dani hrvatskog filma, Anima-fest Zagreb...), ali i promotivne i videospotove, te povremeno prihvaća i fotografske angažmane. Ima iskustva i u radu na televiziji (snima, montira i režira kratke televizijske projekte) - dugogodišnja je vanjska suradnica na HRT-u.

Involvirana je i u edukativni segment filmske umjetnosti te na taj način svoje znanje prenosi studentima, djeci i mladima, ali i svim zainteresiranim filmskim entuzijastima. Predaje na Školi dokumentarnog filma i Filmskoj početnici u organizaciji udruge

Restart, a stalna je suradnica i u Školi medijske kulture, te ostalim sličnim projektima u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza.



Kao snimateljica pretendiram filmovima čiji se vizualni identitet nadopunjuje s filmskom strukturom i scenarijem istog. Zadaća je filmskog snimatelja, mahom krivo percipirana, upravo iz razloga što je kamera često izdvojena od tematike filma. Snimatelji se trude da namjeste lijepo svjetlo i pravilnu, oku ugodnu kompoziciju, ali se češće nego rjeđe događa da to nije ono što taj film traži. Kamera je ta koja gledatelju prenosi atmosferu te je izrazito bitna u stvaranju uvjerljivosti filmskog djela. Gledatelj treba vjerovati da se ono što on gleda stvarno odvija na takav način, pa ako glumci uspiju utjeloviti "prave ljude", onda kamera treba uvjeriti da se radnja odvija na taj način, u tom prostoru, atmosferom koju snimatelj dočara.

Esad, ukoliko imamo neku tešku tematiku ili kompleksne likove za prikazati, mi se snimatelji često nalazimo u sukobu sami sa sobom i svojim estetskim kriterijima. S jedne strane, snimatelj često treba ići protiv svojih pojmova lijepog svjetla ili kadra, u svrhu filma i filmskog stvaranja, a taj je čin nekada prilično zahtjevan. S druge strane, izuzetno je važno posjedovati svoj autorski potpis, te unijeti ono nešto svoje pri ostvarivanju redateljevih zamisli. A kada vam to pođe za rukom - spojiti jedno i drugo, mogu reći da pričamo o snimateljskom uspjehu!

To je ono čemu bi svaki snimatelj trebao težiti - moći ispuniti tehničku zadaću, te prenijeti atmosferu koju film zahtjeva, a sve to kroz prizmu svojih estetskih preferencija.

Ove godine su snimateljski najjači filmovi bili oni igrane forme i mogu reći da su snimatelji vrlo us-

pješno ispunili svoj zadatak. Svoju su sliku i tehniku snimanja stavili u svrhu filma, a pritom pokazali i svoj osobni rukopis. S obzirom da se najčešće radi o mlađim autorima, smatram da je to jedan vrlo zreli pristup u razmišljanju o filmu kao cjelini, te individualne uloge snimatelja u istome. Treba imati na umu kako je filmsko stvaranje ipak prvenstveno kolaboracija, a ne narcisoidno pokazivanje vještina.

Stoga smatram da vrijedi pohvaliti direktore fotografija ovih uradaka, koji su promišljeno i pametno snimljeni. Također, vidljivo je da se nije povodilo za prvoloptaškom estetikom koja će se svima svidjeti, već se svaki od autora slike prilagodio, te svojim znanjem i kreativnošću dočarao filmsku priču koju redatelj želi prenijeti, pritom zadržavajući svoje autorstvo.

OCJEKIVANJA OD REVIIJE:

Na Revijama je uvijek kvalitetan popratni program i zabava pa ništa manje ne očekujem ni od ove Revije u Karlovcu.

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?

U Karlovcu sam često jer radim na dokumentarnom filmu kolegice MRV.

PETAK, 13.

Žirirati je, često, vražji posao.

Meni je najteže pitanje - je li vani hladno? A postavljaju mi ga svaki dan, čak i kada se ljudi na ulici ruše od sparine. Ima nešto čudno u ljudskoj prirodi pa jedni nikada nisu sigurni ni u što, a drugi su uvijek i više nego sigurni u sve. Recimo, u to je li hladno ili nije. Izađi, čovječe, van pa se sam uvjeri kako ti je. Ali ne, on želi da mu ja kažem znoji li se ili cvokoće! Meni nije hladno, O.K.? A ti se za sebe odluči! I još, da mu kažem je li neka knjiga vrijedna čitanja ili nije, kakav je grah kojega baš jedem i treba li pogledati novi film?

Ljudi upravo obožavaju prenijeti na drugoga težinu tih i drugih provjera. Pa onda kažu da je film bezvezan, ali rekli su mu da je dobar, i tako se zaribao. Ili da je neki nogometaš genije. Čuj, nogometaš pa genije, a vidim da nema blage veze. Ili, da je ona super ženska pa sam se zaletio i sada ispaštam cijeli život. Isto vrijedi i za dečke, da se razumijemo.

Uvijek je nekako lakše i ljepše na drugoga prenijeti težinu odluke. Onda se na njega možemo i ljutiti i govoriti da nas je zaveo svojim besmislenim procjenama. A mi smo, je li, k'o nevini u ludnici!

Zbog toga i jest uvedeno žiriranje. Sjednu tako neki ljudi, koje su odabrali opet tamo neki drugi ljudi, pa umno raspravljaju je li ovaj fiš ukusniji od onoga, a ova cura ima bolje grudi od drugih pet? I tko je zaslužniji za svjetski mir, osim svih trideset kandidatkinja za miss nečega, a sve su se usrdno baš zalagale za to. It's O.K. - ej!

De gustibus non est disputandum, rekoše još stari Rimljani, ali što to danas znači? Nismo li mi zericu pametniji, informiraniji, sposobniji i (samo)uvjereniji od njih? I, konačno, življi? Da su bili čemu, ne bi propali prije toliko godina.

Tako rado sjedamo u krug posvećenih pa se prihvaćamo teških poslova donošenja odluka. Ulažemo u njih sve svoje životno i profesionalno iskustvo, te svoje gustibuse u koje smo duboko uvjereni, spremni smo se i boriti za njih, povrijediti i uvrijediti svoje bližnje, s kojima smo inače bogznakako dobri i prisni, ali sve naravno u plemenitoj namjeri da odaberemo najbolje od najboljih i ovjenčamo ih najvećim priznanjima. Negdje u kutku iskustva i razuma znamo unaprijed da ćemo neke i raniti. Svoje dotadašnje idole, čiji cjelokupni opus silno cijenimo, ali nekako su ove godine

omanuli, svoje prijatelje i poznanike, koji će možda ubuduće malo okretati glavu od nas, svoje bivše i sadašnje ljubavi s kojima ćemo u postelji provoditi pelinom zagorčene trenutke (sve zbog tih naših odluka) umjesto da se prepustimo medenim zadovoljstvima. A baš smo mogli prešutjeti svoj načelni stav, svoje tvrdo estetsko uvjerenje, svoje vjerujem koje je jače od bilo kakvog utjecaja, pritiska ili prijetnje.

No, oni koji se prihvate ocjenjivanja dosega drugih znaju, ili vjeruju, da su im bar jednaki, ako već ne i bolji od njih. Da će donijeti najbolje, najpravednije i do krajnosti utemeljene prosudbe, da će njihove odluke biti općeprihvaćene i da će se mirna srca, kada sve prođe, spustiti obrazom na ležaj i utonuti u okrepljujuć san.

U tome je i smisao i značaj žiriranja. Stati iza svoje odluke, argumentirati je i boriti se za njezino ostvarenje, uvjeriti prvo sebe pa onda i druge da je jedina ispravna i da je, kada se strasti smire i kada sve dođe na svoje, donesena u općem, višem interesu. Pa čak i kada se to o čemu smo odlučivali stane odvijati u petak, 13.! Posebno tada!



Duško Popović, tajnik ocjenjivačkog suda

H

REVIJSKI

PROGRAM



ČETVRTAK, 12. STUDENOG

15.00 – 18.00
radionica stripa za djecu

PETAK, 13. STUDENOG

10.00
Majstor stripa i animiranog filma (projekcija),
gost: Krešimir Zimonić

11.00
otvaranje izložbe ilustracija „Refleksije“
autor: Krešimir Zimonić

15.00 – 18.00
radionica stripa za djecu

18.30
otvaranje Revije
+ prva revijska projekcija i razgovor s autorima

21.00
druga revijska projekcija i razgovor s autorima

23.30
glazbeni program: Eclipse of Time (Papa's Bar)

SUBOTA, 14. STUDENOG

10.00 – 13.00
radionica stripa za djecu

11.00
Je li ikad itko stao u Karlovcu – konferencija
udruga članica Hrvatskog filmskog saveza:
Tko je tko – prezentacija rada udruga članica

14.00
Je li ikad itko stao u Karlovcu – konferencija
udruga članica Hrvatskog filmskog saveza:
Predstavljanje programa Erasmus+ / primjer
dobre prakse: Luksuz Produkcija

15.30
treća revijska projekcija i razgovor s autorima

17.30
četvrta revijska projekcija i razgovor s autorima

21.00
glazbeni program: 4head (Papa's Bar)

NEDJELJA, 15. STUDENOG

09.30
Javno žiriranje prema pravilima UNICA-e

11.30
Je li ikad itko stao u Karlovcu – konferencija udru-
ga članica Hrvatskog filmskog saveza / Okrugli
stol: Daljnji razvoj RHFS-a

16.30
dodjela nagrada i svečano zatvaranje Revije

R

* ulaz na sve projekcije je slobodan!

** sav program će biti održan u Gradskoj knjižnici "Ivan Goran Kovačić" (Ilirska dvorana)

S

H

RASPORED

PROJEKCIJA



1. REVIJSKA PROJEKCIJA, 64'20''

IZMEĐU | BETWEEN

eksperimentalni, 3'03''
Marko Mikšić, samostalni autor, Karlovac

MINUS 4

igrani, 12'
Judita Gamulin, ADU, Zagreb

EHO

animirani, 5'46''
Antonija Begušić, ALU, Zagreb

VIŠAK POPUŠIM SAM

dokumentarni, 9'42''
Zorko Sirotić, Kinoklub Zagreb

LEVEL.303

eksperimentalni, 3'03''
Anita Budimir, Klubvizija SC, Zagreb

ARKADIJSKA FEBRA

animirani, 6'41''
Tea Stražičić, ALU, Zagreb

GENERACIJA 0

igrani, 11'20''
Nikica Zdunić, ADU, Zagreb

HRVATSKA DJEVICA

dokumentarni, 12'45''
Sunčica Ana Veldić, Kinoklub Zagreb

2. REVIJSKA PROJEKCIJA, 61'54''

CHICKEN WINGS

eksperimentalni, 4'55''
Lucija Mrzljak i Aggie Lee Pak Yee,
Klubvizija SC, Zagreb

SLATKI ŽIVOT

dokumentarni, 2'
Damir Radić, samostalni autor, Zagreb

COMMUNICATIO

dokumentarni, 11'07''
Mark Modrić, Kinoklub Zagreb, Zagreb

VUČJE IGRE

animirani, 4'44''
Jelena Oroz, ALU, Zagreb

MILEVIN POTILJAK

igrani, 10'05''
Nikica Zdunić, ADU Zagreb

ŠAKE

igrani, 29'03''
Jasna Nanut, ADU, Zagreb

3. REVIJSKA PROJEKCIJA, 62'54''

OBLJETNICA

igrani, 18'55''
Igor Husak, ADU, Zagreb

THE TENANT

eksperimentalni, 2'56''
Sunčica Ana Veldić, Kinoklub Zagreb

FILM U FILMU

eksperimentalni, 5'40''
Petar Fradelić, Kino klub Split

ZATVORITE ŠIROM PROZORE

igrani, 20'23''
Filip Peruzović, ADU, Zagreb

JOHN SMITH SHOWREEL

eksperimentalni, 15'
Tara Ivanišević, ALU, Zagreb

4. REVIJSKA PROJEKCIJA, 66'13'''

FEVER

eksperimentalni, 5'11''
Petra Brnardić, samostalna autorica, Zagreb

201410KU

dokumentarni, 14'37''
Vjekoslav Gašparović, samostalni autor,
Rovinj

WHEN NOTHING NEVER HAPPENS

eksperimentalni, 9'15''
Leona Kadrijević, samostalna autorica,
Zagreb

STRELJANA

igrani, 13'35''
Lana Zaninović i Filip Mojzeš,
samostalni autori, Zagreb

A I MAJMUNI UMIRU

animirani, 6'35''
Anja Sušan, ALU, Zagreb

NE PRIČAMO O VAMA NEGO O DJECI

igrani, 17'
Luka Rukavina, samostalni autor, Zagreb

R

* ulaz na sve projekcije je slobodan!

** sav program će biti održan u Gradskoj knjižnici "Ivan Goran Kovačić" (Ilirska dvorana)

S

201410KU

dokumentarni, 14'37", 2014.

AUTOR: Vjekoslav Gašparović

SINOPSIS: Film se orijentira na jedan dan na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu u Marčani. Poljoprivrednici koriste domaće sjeme i gnojivo, ponekad sviraju na tradicijskom istarskom glazbalu mih. Očuvanje i unapređenje raznolikosti kultiviranog bilja, njihovo slobodno širenje i prilagođavanje osnovni su preduvjeti opstanka, te osnova lokalnih sustava prehrane.

BIOGRAFIJA AUTORA: Vjekoslav Gašparović rođen je u Puli 1980. godine, a diplomirao je arhitekturu na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu 2007. godine. Studirao je FTV režiju - smjer dokumentarni film pri Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu 2013./2014. Živi u Rovinju.

OČEKIVANJA OD REVIJE: Očekujem veselo druženje.



JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU? Kroz Karlovac barem 15 godina često i redovito prolazim, no posjetio sam samo autobusni kolodvor.

PRODUKCIJA: samostalni autor, Rovinj

A I MAJMUNI UMIRU

animirani, 6'35", 2015.

AUTORICA: Anja Sušanj

SUDJELOVALI: Darko Bakliža, Tamara Mikler, Ivan Vranjić

SINOPSIS: Oduvijek me interesirao taj djelić između življenja i neživljenja, trenutak prestanka egzistencije. U takvom kontekstu On otkriva svoje pravo ja.

BIOGRAFIJA AUTORICE: Anja Sušanj rođena je u Rijeci, a završila je animirani film na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Stručno se usavršavala u New Yorku, a trenutno se nalazi na magisteriju iz ilustracije u Londonu. Aktivno kombinira s udrugom Kombinat, riječkim kolektivom interdisciplinarnih kreativaca, s kojima je radila na nizu projekata kao glavna ilustratorica. Anja voli knjige, pisane svjetove i naraciju u



širem smislu jer smatra da je ista temelj svake uspješne (inter)komunikacije i međusobne emocionalne zainteresiranosti. Upravo su stoga priče ono čemu se uvijek vraća, u potrazi za likovnim.

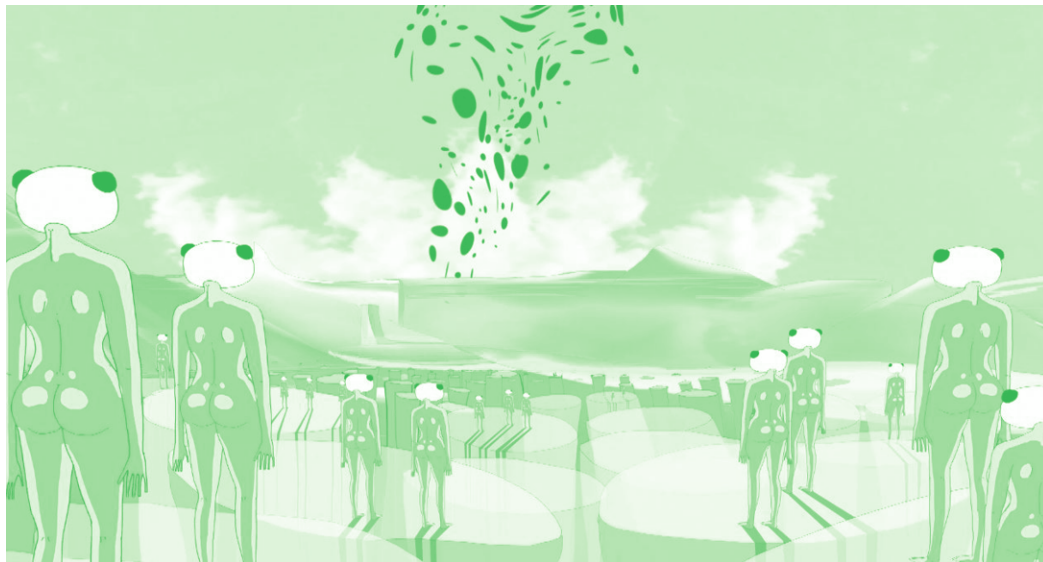
OČEKIVANJA OD REVIJE: Od Revije očekujem presjek hrvatskog filmskog studentskog i samopoticajnog stvaralaštva, uz opuštenu atmosferu popratnih sadržaja adekvatnih za umrežavanje mladih autora i novopečenih filmaša.

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU? Nisam nikada bila u Karlovcu (osim ako se ne računaju minute koje sam tamo provela sjedeći u autobusu relacija Rijeka-Zagreb i gledajući onu ofucanu vidru karlovačkog kolodvora).

PRODUKCIJA: ALU, Zagreb

ARKADIJSKA FEBRA

animirani, 6'41", 2015.

AUTORICA: Tea Stražičić**SUDJELOVALI:** Karlo Rafaneli, Dražen Dukat, Marta Stražičić**SINOPSIS:** "Arkadijska Febra" (dubr. febra - temperatura, vrućica) kratki je film o ciklusu života jedne vanzemaljske vrste parazita. Film prati zadnji dan života tih parazita na planetu kojeg su zaposjeli, njihovu migraciju i invaziju na novi planet. Film sadrži i ljubavnu priču.**BIOGRAFIJA REDATELJICE:** Tea Stražičić rođena je 1990. godine u Dubrovniku. Magistrirala je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, smjer Animacija i novi mediji. Interesi su joj intermedijalni filmovi: glazbeni spotovi, stripovi, grafički dizajn za festivale glazbe i LGBT prava. Poznata je i kao VJ Fluff Lord (Part of The Schwestern Sisters Art Collective). Entuzijast je u području digitalnih medija.**OČEKIVANJA OD REVIJE:** Radujem se ostalim filmovima koje ću vidjeti.**JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?** Nisam bila nikada.**PRODUKCIJA:** ALU, Zagreb**CHICKEN WINGS**

eksperimentalni / 4'55" / 2015.

AUTORICE: Lucija Mrzljak, Aggie Lee Pak Yee**SUDJELOVALI:** Ejla Kovačević i Branka Valjin**SINOPSIS:** Chicken Wings dnevnički je putopis posvećen prijateljstvu. Snimljen je na Super8 kameri u veljači 2012. u Hong Kongu, Pekingu i Macau. Aggie i Lucija susreću se dvije godine kasnije u Talinu i dovršavaju film zajedno.**BIOGRAFIJE AUTORICA:** Lucija Mrzljak, ilustratorica, autorica animiranog i eksperimentalnog filma, rođena je u Zagrebu 1990. godine. Studirala je animirani film u Zagrebu, Krakovu i Tallinnu. Od malih nogu fascinirana je mogućnostima vizualnog pričanja priče. Za vrijeme studija u Zagrebu otkrila je filmski laboratorij Klubvizija u studentskom centru. Tamo je počela raditi s analognim filmom i fotografijom što je uveliko utjecalo na njezino stvaralaštvo. Trenutno živi i radi u Estoniji.

Aggie Lee Pak Yee rođena je u Hong Kongu 1989. godine. Studirala je na Fakultetu kreativnih medija u Hong Kongu, koncentrirajući se na animirani film. Provela je jedan semestar na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu studirajući eksperimentalnu animaciju s Anom Hušman. Glavni interesi su joj ilustracija, fotografija i animacija. Trenutno živi i studira u Estoniji.

OČEKIVANJA OD REVIJE: Autorice bi ovim filmom htjele podijeliti jedan komadić daleke zemlje - ne na žurnalistički način nego kroz oči mašte - tako da gledatelj može otputovati na nekoliko minuta na drugu stranu planete.**JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?** Lucija je u ranim 90-ima kao dijete prolazila kroz Karlovac i sjeća se slika ratnih metaka na pročeljima. Nekoliko godina kasnije, kao tinejdžerica posjetila je Four River Film Festival predstavljajući svoj prvi amaterski film.**PRODUKCIJA:** Klubvizija SC, Zagreb

COMMUNICATIO

dokumentarni, 11'07", 2015.

AUTOR: Mark Modrić**SUDJELOVALI:** Petra Grobensi, Denis Vitaljić, Trevor Brown, Nina Kamenjarin, Tijana Vukmirović, Lovro Čepelak, Zorko Sirotić i Petra Zlonoga**SINOPSIS:** Denis je gluhoonijemi student, a Trevor muzičar iz Australije koji ne priča hrvatski. Oni su cimeri na festivalu u Pazinu. Iako se sporazumijevanje između njih čini nemogućim, oni otkrivaju novi način komunikacije kao što je umjetnost.**BIOGRAFIJA AUTORA:** Mark Modrić rođen je 1995. godine u Zagrebu, gdje je završio XVIII. gimnaziju. U slobodno vrijeme bavi se fotografijom i snimanjem, te bi to volio pretvoriti u budućnosti i u profesiju. Član je Kinokluba Zagreb od ove godine, a trenutačno radi kao parkdizajner u Austriji.**OČEKIVANJA OD REVIJE:** Očekujem kvalitetno druženje, odličnu atmosferu i još bolje filmove!**JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?** Nikada nisam bio

u Karlovcu. Uvijek sam, nažalost, bio samo u prolazu.

PRODUKCIJA: Kinoklub Zagreb, Zagreb**EHO**

animirani, 5'46", 2014, HD

AUTORICA: Antonija Begušić**SUDJELOVALI:** Darko Bakliža, Srđan Kokanov, Joško Morović, Zjena Glamočanin, Mihaela Prišlič i Aleksandra Kostić**SINOPSIS:** Ili se probudiš, ili nikada nisi ni zaspao...**BIOGRAFIJA AUTORICE:** Antonija Begušić rođena je 1984. godine u Dubrovniku. Magistrirala je na Odsjeku za animirani film i nove medije na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Od 2008. aktivno se bavi animacijom, a od 2012. i igrano-filmskom produkcijom.**OČEKIVANJA OD REVIJE:** Da prikaže relevantan presjek i inovativne pristupe trenutne amaterske filmske i animirane produkcije.**JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?** Bila sam u Karlovcu više puta. Tamo sam vodila radionice za osnovnoškolce o izradi vlastitih ilustriranih knjiga, a finalna se ceremonija uvijek događala upravo u Karlovcu (projekt u organizaciji Centra za neohumanističke studije Karlovac). Svako sjećanje na Karlovac (i Zorin Dom) je spektakularno. :)**PRODUKCIJA:** ALU, Zagreb

FEVER

eksperimentalni, 5'11", 2015.

AUTORICA: Petra Brnardić

SINOPSIS: "Fever" je vizualna struja svijesti koja prikazuje snove, vizije, opsesije i fantazije jedne djevojke, nalik psihodeličnom tripu. Tim kaleidoskopom silazimo u dubine podsvjesti i izranjamo ono najzačudnije i nabijeno emocionalnošću i psihološkim ambivalencijama.



BIOGRAFIJA AUTORICE: Petra Brnardić rođena je 1978. godine u Zagrebu i diplomirala je na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti. Bavi se slikarstvom, crtežom, fotografijom, kolažem, instalacijom, animacijom i ostalim vidovima vizualnih umjetnosti, te ilustracijom, grafičkim dizajnom, pisanjem i prevodjenjem. Izlagala je na brojnim samostalnim i skupnim izložbama u zemlji i inozemstvu. Autorica je animiranog filma "Zaćarani dvorac" i kratkih eksperimentalnih filmova "Red Room", "Tempest" i "Fever".

OČEKIVANJA OD REVIJE: Revija će biti pravi bombon, zbog probranog i zanimljivog filmskog društva i zbog atmosfere koja će uzburkati uspavane duhove i unijeti živost u grad koji je na kulturnoj karti nepravredno gurnut na marginu.

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU? U Karlovcu sam se obrela još devedesetih, kao studentica, kad sam bila hrabrija i luđa, i sama u jedanaest navečer otperjala na vlak kako bih vidjela nastup par dobrih bendova. Sjećam se da na ponoćnim ulicama grada nije bilo žive duše, pa su stare, patinaste zgrade imale posebnu auru. Koncert se odvijao negdje na rubu, u velikoj dvorani pored duboke šume, kao u kakvoj bajci. Atmosfera me podsjećala na Sisak, grad moga djetinjstva, i na Twin Peaks i njegov burni, tamnogrimizni noćni život koji ključa u undergroundu ispod mirne, snovite površine.

PRODUKCIJA: samostalni autor, Zagreb

FILM U FILMU

eksperimentalni, 5'40", 2014.

AUTOR: Petar Fradelić

SUDJELOVALI: Vedran Maračić

SINOPSIS: Pokretom kamere ritmički se oživljava prostor akcije: plažni objekt van sezone, zimski krajolik, more, grane borova... Naknadnim intervencijama u montaži, kontinuirani kružni ples kamere ubrzavanjem i usporavanjem dobija novu dimenziju zabilježene zbilje, moguću tek unutar filma.



BIOGRAFIJA AUTORA: Petar Fradelić rođen je u Splitu 1956. godine. Nakon završene Gimnazije u Splitu, upisuje Filozofski fakultet u Zagrebu. Kao aktivni član Kino kluba Split djeluje unutar četvrte generacije autora krajem 80-ih godina, a za svoj rad dobija brojna priznanja i nagrade. Uz film, bavi se slikarstvom i poezijom te je u vlastitoj nakladi 2001. izdao zbirku poezije "Modrina". Trenutno živi i djeluje u Splitu i Baškoj Vodi.

OČEKIVANJA OD REVIJE: Prilično dugo sam van tokova

suvremenih festivala i aktualne scene, živim povučenim životom i nemam predodžbu kako Revija izgleda danas.

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU? Nisam.

PRODUKCIJA: Kino klub Split, Split

GENERACIJA 0

igrani, 11'20", 2014.

AUTORICA: Nikica Zdunić**SUDJELOVALI:** Mario Pučić, Ivor Šonje, Tihomir Vrbanec, Jurica Marković, Tajana Bakota, Filip Ciboci, Alen Mujić**SINOPSIS:** Film portretira besperspektivnost jedne generacije koja ima skrivenu želju za bijegom iz okruženja u kojem odrasta i nemogućnost ostvarenja iste. Protagonist je dječak koji provodi besciljne dane sa svojim prijateljem iz kvarta. Naposljetku odluče ukrasti auto te, kroz ono što nam se čini subjektivna vizura protagonista, prolazimo niz zagrebačkih kvartova i sivilo betona kojim su okruženi.**BIOGRAFIJA AUTORICE:**

Nikica Zdunić rođena je 1988. godine u Gospiću. Inače pravica po struci, trenutno je na trećoj godini FTV režije u Zagrebu. Aktivna je članica Kinokluba Zagreb.

OČEKIVANJA OD REVIJE:

Vidjeti dobre filmove i družiti se s onima s kojima radim filmove te s kojima bih voljela raditi nove.

JESTE LI IKAD BILI U KARLOVCU?

Jednom sam svom (sada bivšem) dečku rekla da bismo trebali stati u Karlovcu i ukrasti jabuke iz dvorišta. Bilo kojeg dvorišta. Osim toga, nikada nisam bila u Karlovcu.

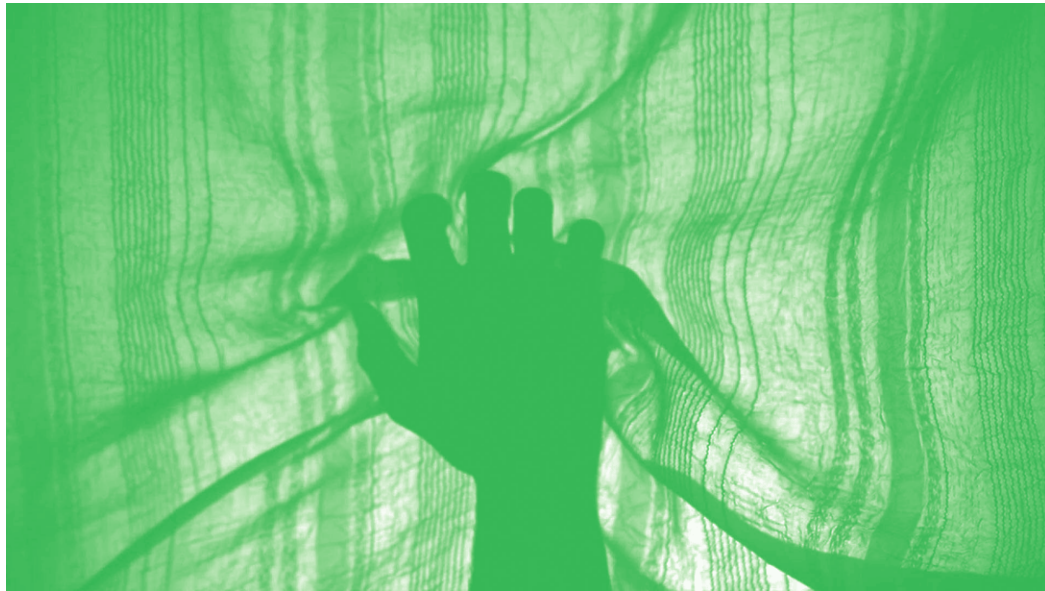
**PRODUKCIJA:** ADU, Zagreb**HRVATSKA DJEVICA**

dokumentarni, 12'45", 2015.

AUTORICA: Sunčica Ana Veldić**SUDJELOVALI:** Martin Semenčić i Olja Budimir**SINOPSIS:** Hrvatska djevica je mini dokumentarna studija o seksualnim iskustvima ljudi fatalističkih uvjerenja o ljubavi. Vođeni strastima, neki od njih prelaze granice dobrog ukusa, poštovanja tijela, ali i zakona.**BIOGRAFIJA AUTORICE:** Sunčica Ana Veldić radi kao veterinarica u Zagrebu. Od 2012. godine članica je Kinokluba Zagreb. Na Gledalištu Kinokluba Zagreb 2015. godine prikazano je njezinih sedam autorskih filmova, u svim filmskim rodovima, od čega i jedan dugometražni dokumentarni. Uvaženi kritičar Damir Radić svrstava je među predstavnike hrvatskog underground filma.**OČEKIVANJA OD REVIJE:** Očekujem druženje s ostalim autorima, a nadam se i s publikom.**JESTE LI IKAD BILI U KARLOVCU?** Vjerujem da puno ljudi dijeli sa mnom ovo isto iskustvo o čemu svjedoče prvi stihovi pjesme "Ni da ni ne" grupe "Kawasaki trip". "Je li ikada netko stao u Karlovcu? Ja jesam, a ti bogami ne...". Zbog toga mi je drago da se Revija događa upravo u Karlovcu jer će mi to iskustvo razbiti spomenuti stereotip.**PRODUKCIJA:** Kinoklub Zagreb, Zagreb

IZMEĐU | BETWEEN

eksperimentalni, 3'03", 2015.

AUTOR: Marko Mikšić**SINOPSIS:** Između - prijedlog, vrijeme proteklo od jednog do drugog događaja.**BIOGRAFIJA:** Marko Mikšić rođen je 1994. u Karlovcu. Svoju filmsku naobrazbu stekao je za vrijeme pohađanja Gimnazije Karlovac sudjelujući u radu Kinokluba Karlovac. Kasnije se priključio neformalnoj skupini

mladih Lumiere media, a danas vrlo aktivno djeluje u radu udruge Izvan fokusa. Zaljubljenik je u film i fotografiju, a veliku većinu slobodnog vremena, zadnjih sedam godina, bavi se snimanjem. Trenutno je student treće godine Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. Osim snimanju, mnogo vremena posvećuje raznim društvenim i kulturnim aktivnostima u gradu Karlovcu i Karlovačkoj županiji, a između ostalog član je Savjeta mladih Karlovačke županije. S vremena na vrijeme vodi razne oblike radionica i tečaja vezanih uz izradu filmova. S veseljem očekuje nove izazove i, naravno, nova snimanja.

OČEKIVANJA OD REVIJE: Veselim se razmjeni ideja i novim vizualnim atrakcijama.**JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?** Živim u Karlovcu. Možda je to svojevrsna anegdota?**PRODUKCIJA:** samostalni autor, Karlovac**JOHN SMITH SHOWREEL**

eksperimentalni, 15'00", 2015.

AUTORICE: Tara Ivanišević**SUDJELOVALI:** Ivan Slipčević, Marko Gutić Mižimakov**SINOPSIS:** John Smith je glumac i radi toga ima svoju glumačku snimku. Dolazi iz Amerike i dosada je najčešće glumio u niskobudžetnim ili bezbudžetnim filmovima. Treba li John biti glumljen kako bi bio stvaran ili ga gluma čini još nestvarnijim? Gdje John prestaje? Što Johnu fali?**BIOGRAFIJA AUTORICE:** Tara Ivanišević rođena je 1990. u Zagrebu, gdje je 2015. završila preddiplomski studij Animiranog filma i novih medija na Akademiji likovnih umjetnosti. Trenutno nastavlja studirati. Zanima je eksperimentiranje i korištenje različitih medija, od fotografije i filma, do performansa i teksta.**OČEKIVANJA OD REVIJE:** Bilo bi mi drago vidjeti nešto što bi mi se jako svidjelo.**JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?** U Karlovcu sam bila jedino u prolazu, tako da, nažalost, ne raspolazem nekom zanimljivom anegdotom.**PRODUKCIJA:** ALU, Zagreb

LEVEL.303

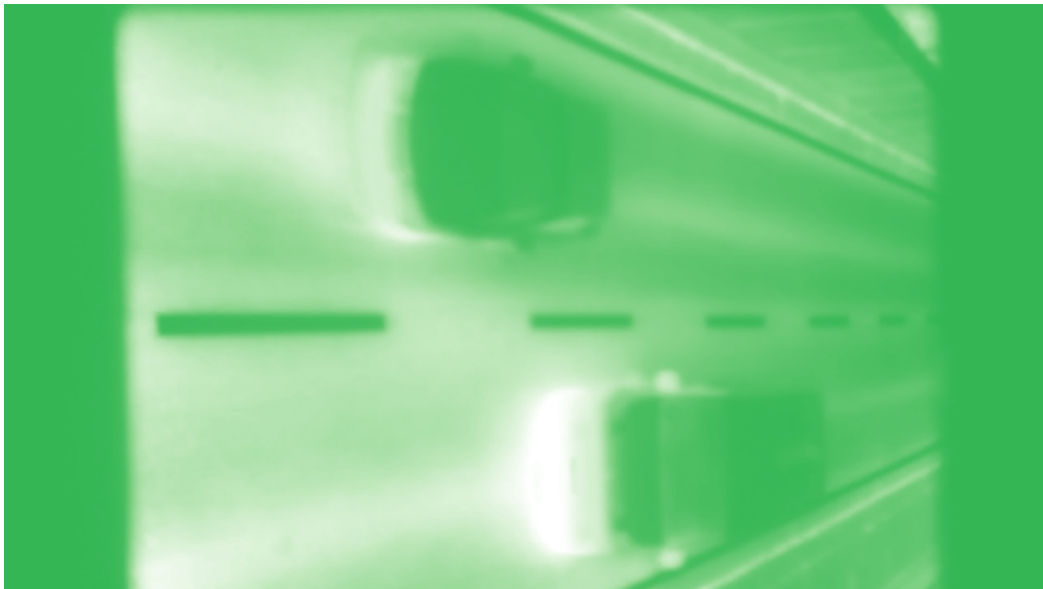
eksperimentalni, 3'03", 2015.

AUTORICA: Anita Budimir**SUDJELOVALI:** Nikola Kos

SINOPSIS: Level.303 je hektični kolaž grafizama i urbanih elemenata, nastao kombiniranjem 16mm negativ i pozitiv filma, spojen distorziranom montažom te obrađen raznim fotokemijskim procesima. Zvučna podloga doprinosi kaotičnom ugođaju gradskog života.

BIOGRAFIJA AUTORICE: Anita Budimir članica je filmskog i laboratorijskog Klubvizija u Zagrebu, u okviru kojega radi sa 16mm filmskom vrpcom. Posebno je interesiraju alternativni fotokemijski procesi.

OČEKIVANJA OD REVIJE: Iskreno, nisam ni znala da je kolegica iz laba prijavila moj film, tako da mi je već prolazak u konkurenciju definitivno doživljaj van očekivanja. Hvala, Ejla!



JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU? Ako se prolazak autom i zaustavljanje na autobusnoj stanici ne računaju, onda ne mogu reći da sam bila u Karlovcu.

PRODUKCIJA: Klubvizija SC, Zagreb

MILEVIN POTILJAK

igrani, 10'05", 2015.

AUTORICA: Nikica Zdunić**SUDJELOVALI:** Iva Marjanović, Mirjana Mioč, Mario Pučić, Marta Broz, Denis Golenja

SINOPSIS: U dubokoj zimi netko je sasvim sam, a u samoći se nestaje. Među planinama u snijegu pronaći će utjehu za prazninu u kojoj se ostaje bez daha. Sve će se zamrznuti, dok na kraju samo potok zatitra.

BIOGRAFIJA AUTORICE: Nikica Zdunić rođena je 1988. godine u Gospiću. Inače pravica po struci, trenutno je na trećoj godini FTV režije u Zagrebu. Aktivna je članica Kinokluba Zagreb.

OČEKIVANJA OD REVIJE: Vidjeti dobre filmove i družiti se s onima s kojima radim filmove, te s kojima bih voljela raditi nove.

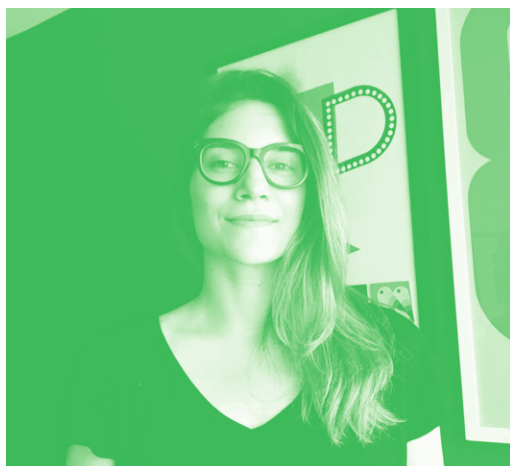


JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU? Jednom sam svom (sada bivšem) dečku rekla da bismo trebali stati u Karlovcu i ukrasti jabuke iz dvorišta. Bilo kojeg dvorišta. Osim toga, nikada nisam bila u Karlovcu.

PRODUKCIJA: ADU, Zagreb

MINUS 4

igrani, 12'00", 2015.

AUTORICA: Judita Gamulin**SUDJELOVALI:** Marina Jurišić, Sven Mihaljević, Tomislav Stojanović, Stjepan Tribuson, Sreten Mokrović, Filip Juričić, Domagoj Janković, Krunoslav Klabučar, Vanda Boban Jurišić i Cvita Viljac**SINOPSIS:** Sreten je iskusni pirotehničar koji je davno ostao sam. Rođendan mu je. Njegovo razmišljanje o samoubojstvu prekida poziv u policijsku akciju - "Neki tip sjedni na bombi u podzemnoj garaži." Sreten odluči sjesti na njegovo mjesto.**BIOGRAFIJA AUTORICE:** Judita Gamulin (1992.) studentica je MA studija Filmske i televizijske režije, smjer igrani film, na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Zadnje četiri godine paralelno radi u filmskoj produkciji kao voditeljica skripta i kontinuiteta, montažerka i asistentica montaže. Ovo joj je bio drugi kratki igrani film.**OČEKIVANJA OD REVIJE:** Očekujem dobre filmove, dobre kave s kolegama i dobre fotke za Instagram.**JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?** Jednom sam prošla

kroz potpuno poplavljeni Karlovac u 6 ujutro. Bilo je sunčano, suludo prekrasno i triput toliko tužno.

PRODUKCIJA: ADU, Zagreb**NE PRIČAMO O VAMA
NEGO O DJECI**

igrani, 17'00", 2015.

AUTOR: Luka Rukavina**SUDJELOVALI:** Tena Jelić Gajski, Višnja Babić, Ivan Vukelić, Goran Navojec, Dubravka Ostojić, Slavko Juraga, Vanja Matujec, Tvrtko Jurić, Danijel Radečić, Lada Bonacci, Ivan Brkić, Dunja Sepčić, Vanda Winter, Jadranka Krajina, Bernard Tomić, Tena Nemet Brankov i dr.**SINOPSIS:** Profesor saziva izvanredni roditeljski sastanak povodom objave snimke pornografskog sadržaja za koju su odgovorni učenici njegove škole. Rasprava o neozbiljnosti djece vrlo brzo otkriva neozbiljnost samih roditelja, a profesorova inicijativa pokazuje se kao pretjerano ambiciozna.**BIOGRAFIJA AUTORA:** Luka Rukavina rođen je 1981. godine u Zagrebu. Diplomirao je dramaturgiju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu te program filmske i TV režije na FAMU u Pragu. Suvlasnik je produkcijske kuće Plan 9 Prod iz Zagreba gdje djeluje kao redatelj i producent. Radio je kao scenarist i kreativni producent različitih komercijalnih TV formata, kao dramaturg u kazalištu, na radiju i u tiskanim/internetskim medijima. Objavljeni autor: "Bludilište" (drame i scenariji), Katapult, 2008. Od 2013. do 2015. kao redatelj potpisuje preko stotinu kratkih dokumentarnih forma za Program za djecu i mlade HRT-a i RTL Kockicu. Držao filmske seminare i radionice za mlade na nekoliko festivala. Dva dulja dokumentarna projekta su u pripremi i snimanju. Pije previše kave. Dog person.**OČEKIVANJA OD REVIJE:** Očekujem dobre filmove, (bolje) upoznati kolege i provesti malo više vremena u tom gradu nego do sada.**JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?**

Bio sam, eto, nedavno na krasnom Four River Film Festivalu kao gost, ali nisam prenoćio, što ovoga puta planiram ispraviti.

PRODUKCIJA: samostalni autor, Zagreb

OBLJETNICA

igrani, 18'55", 2014.

AUTOR: Igor Husak

SUDJELOVALI: Tihana Lazović, Sara Stanić, Lukrecija Tudor, Domagoj Janković, Ivan Ožegović, Adrian Pezdirc, Antonio Pozojević, Mihael Kovač, Frane Pamić, Toni Renaud, Irena Kraljević, Barbara Milovac, Slađana Buljan, Samanta Safran, Petra Sever, Krešimir Rodić, Oleg Skorin, Zorana Rajić, Luka Gamulin, Iva Ivan, Tomislav Stojanović i Ana Rajić

SINOPSIS: Mladići i djevojke sastaju se u stanu prije odlaska na proslavu obljetnice mature. Razgovor o tome gdje su sada te uspomene iz srednje škole dovode u pitanje njihovo prijateljstvo.



BIOGRAFIJA AUTORA: Igor Husak rođen je 1987. godine u Virovitici. Nakon studija ekonomije 2011. godine, upisuje preddiplomski studij Filmske i televizijske režije na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu, a 2014. smjer Dokumentarni film na istom fakultetu. U različitim razdobljima svoga života radio je kao konobar u libanonskom restoranu, operater u call centru osiguravajuće firme, asistent računovodstva distributera naftnih derivata te pomoćnik redatelja na igranom filmu. U slobodno i neslobodno vrijeme gleda dokumentarne i igrane filmove te skuplja sličice Životinjsko carstvo.

OČEKIVANJA OD REVIJE: Bolje upoznavanje s djelima

koje je hrvatska filmska grana proizvela prošle godine, opuštenu atmosferu, druženje s ljubiteljima filma i pokoje pivo.

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU? Nažalost, Karlovac sam u praktičnom smislu upoznao samo kao tranzitni čvor te sudjelovao u vožnji kajaka na rijeci Korani. Uz njega me ne vežu nikakva posebna, dobra ili loša, iskustva.

PRODUKCIJA: ADU, Zagreb

SLATKI ŽIVOT

dokumentarni, 2'00", 2015.

AUTOR: Damir Radić

SINOPSIS: Mladić i djevojka, muškarac i žena, četvero ljudi uživaju u svom privatnom photo sessionu ispred stambene zgrade u kojoj ih, čini se, čekaju svatovi. Mimo njih, posve nezainteresiran, predan potrazi za bocama za reciklažu, prolazi stariji čovjek...



BIOGRAFIJA AUTORA: Damir Radić rođen je u Zagreb 1966. godine, pjesnik, sineast, filmski i književni kritičar. Pobjednik prvog međunarodnog natjecateljskog izdanja zagrebačkog Festivala nijemog filma Pssst! ostvarenjem "Izgubljena u čekanju" (2011.), dobitnik Posebne nagrade na 44. Reviji hrvatskog filmskog i videostvaralaštva u Đakovu ostvarenjem "Mima i

Marta - aktivistički ljubavni film" (2012., suautorstvo sa Sanjom Ribičić-Radić, a u njegovoj filmografiji izdavaju se i naslovi "Djevojčice" (2008., konkurencija 40. Revije hrvatskog filmskog i videostvaralaštva), "Samo je zemlja ispod ovog neba" (2009., konkurencija Dana hrvatskog filma), "Ljubav i role" (2010.), "Krik - film Sanje RR s Damirom Radićem u pozadini" (2012., suautorstvo sa Sanjom Ribičić-Radić, konkurencija One Take Film Festivala), "Film Sanje RR i Damira Radića za Damira Očka i Branku Benčić" (2012., suautorstvo sa Sanjom Ribičić-Radić, konkurencija 44. Revije hrvatskog filmskog i videostvaralaštva), te "Palestino, ljubavi moja" (2015., konkurencija Subversive Film Festivala).

OČEKIVANJA OD REVIJE: Bez očekivanja.

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU? Mnogo puta, no nema zanimljivosti koju bih podijelio s javnošću.

PRODUKCIJA: samostalni autor, Zagreb

STRELJANA

igrani, 13'35", 2013.

AUTORI: Lana Zaninović, Filip Mojzeš**SUDJELOVALI:** Luka Matić, direktor fotografije Denis Golenja, montažer Srđan Popović, tonski montažer Nina Križan, izvršna producentica glumci: Tomas Schmidt-bauer Vanja Markovinović Luka Šourek**SINOPSIS:** Nakon što je spaljena streljana u blizini škole, školska pedagoginja pokušava pronaći počinitelja. Iako je svjestan riskantnosti svog čina, tijekom ispitivanja Thomas pedagogici slaže da je kraj goruće streljane vidio, svima poznate, školske nasilnike. Kako dan prolazi, ostala djeca u školi dokono nagađaju tko bi mogao biti počinitelj, a Thomasova paranoja zbog lažne optužbe sve više raste. Uz to, on je itekako svjestan da optuženi nasilnici i istraga školske pedagoginje vjerojatno nisu njegov najveći problem.**BIOGRAFIJE AUTORA:** Lana Zaninović rođena je 1981. godine u Zagrebu. Arheologiju i antropologiju diplomirala je na Filozofskom fakultetu 2008. godine, a 2014. završila preddiplomski studij FTV režije na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. "Streljana" je njen drugi kratkometražni film.

Filip Mojzeš rođen je u Zagrebu 1989. godine. Trenutno je student 1. godine diplomskog studija filmske režije na Sarajevo Film Factory-ju.

OČEKIVANJA OD REVIJE: (Lana) Od Revije očekujem da dobijemo nagradu, dakako.**JESTE LI IKAD BILI U KARLOVCU?** (Lana) Bila sam u Karlovcu, no nažalost toliko kratko da nije bilo vremena za zanimljive anegdote. Stoga se nadam da će ovaj moj posjet Karlovcu rezultirati interesantnim doživljajima,

te nakon toga i sjećanjima.

PRODUKCIJA: ADU, Zagreb**ŠAKE**

igrani, 29'03", 2014.

AUTORICA: Jasna Nanut**SUDJELOVALI:** Dado Ćosić, Goran Bogdan, Vedran Živolić, Damir Šaban, Zvonimir Jurić, Tibor Keser, Tomislav Sutlar, Tomislav Stojanović, Denis Rubinić, Aleksandra Koluder i Tihomir Vrbanec**SINOPSIS:** Nakon kratke i intenzivne veze Marko ostavi Mišela bez najave i objašnjenja. Mišel je slomljen, izgubljen. Neko vrijeme tuguje, a onda zaključuje da će se najlakše oporaviti u društvu nekog novog. No, da bi se uistinu oporavio, ponekad prvo moraš dosegnuti samo dno.**BIOGRAFIJA AUTORICE:** Jasna Nanut rođena je 1975. u Zagrebu. Nakon 15 godina rada na televiziji, odlučila se posvetiti filmu. Tijekom studija režije na Akademiji dramskih afilmova u studentskoj produkciji, "Zajedno" (2014.), "Generalka" (2014.) i "Šake" (2014.). Trenutno je u postprodukciji diplomskog filma "Igra malog tigra" i predprodukciji svog prvog profesionalnog filma "Povratak".**OČEKIVANJA OD REVIJE:** Nemam očekivanja. Volim se ugodno iznenaditi.**JESTE LI IKAD BILI U KARLOVCU?** Bila sam sto puta.

Moja mama je rodom iz Karlovca. Nekad sanjam vaš grad.

PRODUKCIJA: ADU, Zagreb

THE TENANT

eksperimentalni, 2'56", 2015.

AUTORICA: Sunčica Ana Veldić**SUDJELOVALI:** Mirna Herman i Mirna Kirin

SINOPSIS: Stanari zgrada stare gradske jezgre s prozora prate događaje u svojim dvorištima. Međusobno prepričavajući fragmente događaja koje su kriomice opazili, zapetljavaju se u sumnjivu mrežu nerazjašenih događaja. Mačke, sveprisutni stanari dvorišta, podruma i dvorišnih zahoda, indikatori su besmisla ljudskih pokušaja stjecanja uvida u tuđe živote jer, baš kad maknu pogled, iskrse nešto novo.



BIOGRAFIJA AUTORICE: Sunčica Ana Veldić radi kao veterinarica u Zagrebu. Od 2012. godine članica je Kinokluba Zagreb. Na Gledalištu Kinokluba Zagreb 2015. godine prikazano je njezinih sedam autorskih filmova, u svim filmskim rodovima, od čega i jedan dugometražni dokumentarni. Uvaženi kritičar Damir Radić svrstava je među predstavnike hrvatskog underground filma.

OČEKIVANJA OD REVIJE: Očekujem druženje s ostalim autorima, a nadam se i s publikom.

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU? Vjerujem da puno

ljudi dijeli sa mnom ovo isto iskustvo o čemu svjedoče prvi stihovi pjesme "Ni da ni ne" grupe "Kawasaki trip". "Je li ikada netko stao u Karlovcu? Ja jesam, a ti bogami ne...". Zbog toga mi je drago da se Revija događa upravo u Karlovcu jer će mi to iskustvo razbiti spomenuti stereotip.

PRODUKCIJA: Kinoklub Zagreb, Zagreb

VIŠAK POPUŠIM SAM

dokumentarni, 9'42", 2015.

AUTOR: Zorko Sirotić**SUDJELOVALI:** Lovro Čepelak i Lea Mileta

SINOPSIS: Protagonist filma bivši je novinar u kulturi koji je postao sitni švercer duhana. Film iscrtava koncizan portret svojeg protagonista, u kojem isti progovara o svojim mislima o duhanu, o sličnostima između sitnih švercera i radnika u kulturi, te o načinu na koji vidi život.



BIOGRAFIJA AUTORA: Zorko Sirotić rođen je 1985. u Zagrebu. U ljeto 2000. godine postaje članom Kinokluba Zagreb. Autor je više videospotova, promo filmova i kratkih filmova, prikazivanih na Reviji hrvatskog filmskog stvaralaštva, festivalu "Kratki na brzinu", Danima hrvatskog filma, Tirana International Film Festival-u, HRT-u i drugdje. Šef je podružnice Beard Liberation Front-a za centralnu i jugoistočnu Europu.

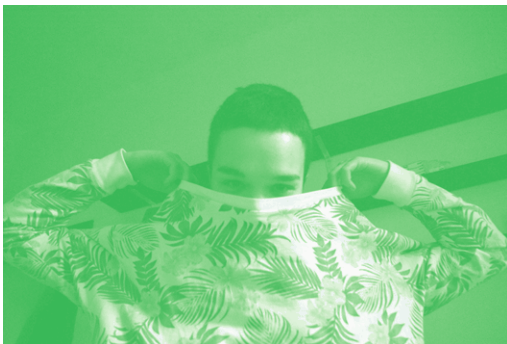
OČEKIVANJA OD REVIJE: Dobru zabavu i zanimljive filmove.

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU? Nisam, osim u prolazu.

PRODUKCIJA: Kinoklub Zagreb, Zagreb

VUČJE IGRE

animirani, 4'44", 2014.

AUTORICA: Jelena Oroz**SUDJELOVALI:** Natko Stipaničev**SINOPSIS:** Tri mala vuka zajedno provode kasno poslijepodne. Priča otkriva kako su završili sami.**BIOGRAFIJA REDATELJICE:** Jelena Oroz rođena je 1987. godine. Preddiplomski studij likovne kulture na Umjetničkoj akademiji u Osijeku završila je 2008. godine. Šest godina kasnije završava diplomski studij animiranog filma na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Trenutno radi kao animatorica.**OČEKIVANJA OD REVIJE:** Od Revije očekujem da odabirom filmova potiče šarolik i nespunan filmski izričaj.**JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?** U Karlovcu sam uvijek bila u prolazu tako da i nemam nekih zanimljivih priča.**PRODUKCIJA:** ALU, Zagreb**WHEN NOTHING NEVER HAPPENS**

eksperimentalni, 9'15", 2015.

AUTORICA: Leona Kadijević**SUDJELOVALI:** Sara Divjak, RuiFan Wang, Prosper Unger-Hamilton, Flynn Spence, John Cohen, Annie Lloyd, John Cohen, Rosanna Wan i Joana Silva**SINOPSIS:** Kažu da se neurotično ponašanje nalazi unutar društveno prihvatljivih granica. Na koji način onda možeš riješiti sve te slagalice u svojoj glavi i pri tome ostavljati dojam da si "normalna"? Ovo je film koji istražuje granice među različitim načinima na koje jedan um i njegove misli mogu biti rasuti i kaotični.**BIOGRAFIJA AUTORICE:** Leona Kadijević stvara animacije i filmove od kraja srednje škole Primjenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu nakon čega upisuje preddiplomski studij Animacije i novih medija pri Akademiji likovne umjetnosti u Zagrebu. Nedavno je dovršila MA studij Animacije na Royal College of Artu u Londonu.**OČEKIVANJA OD REVIJE:** Dobre projekcije i još bolje društvo.**JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU?** Nažalost nisam. Jedino sam prolazila kroz grad u par navrata i prim-

jećivala rupičasta pročelja zgrada.

PRODUKCIJA: samostalni autor, Zagreb

ZATVORITE ŠIROM PROZORE

igrani, 20'23", 2014.

AUTOR: Filip Peruzović

SUDJELOVALI: Nikolina Bogdanović, Dubravka Kurobaša, Iva Ivan, Ivan Ožegović, Ivan Pašalić, Stojan Mataculj, Slavica Jukić, Otokar Levaj, Franka Perković, Ivana Krizmanić i Jerko Marčić

SINOPSIS: Tri priče koje se odvijaju 1986. godine u Zagrebu, za vrijeme straha od radijacije nakon havarije u nuklearnoj elektrani u Černobilu.

BIOGRAFIJA AUTORA: Filip Peruzović rođen je u Zagrebu 1986. godine gdje je završio studij Filmske i TV režije na Akademiji dramskih umjetnosti.

OČEKIVANJA OD REVIJE: Prikazati film ljudima koji ga inače ne bi mogli vidjeti te dobiti pokoji konstruktivni komentar.

JESTE LI IKADA BILI U KARLOVCU? Više sam puta bio u Karlovcu.



PRODUKCIJA: ADU, Zagreb

JE LI IKAD ITKO STAO U KARLOVCU?

Konferencija udruga članica Hrvatskog filmskog saveza je svojevrsna novina koja se po prvi puta u takvom obliku organizira na ovogodišnjoj Reviji. S obzirom da se Revija svake godine u studenom odvija u drugome gradu, čini je idealnim punktom za konferenciju (sas-tajanje) svih članica Saveza. Mnoge su teme otvorene tokom godina, postoje mnoge mogućnosti za međusobne suradnje između članica Saveza i ima prostora da se Hrvatski filmski savez digne na novu razinu, razinu ovog vremena. Hrvatski filmski savez trenutno ima 46 članica udruga, odnosno kinoklubova, te će konferencija biti mjesto predstavljanja međusobnih programa, projekata, platforma, festivala, radionica itd. Okrugli stol zasigurno će biti mjesto gdje će predstavnici u opuštenijoj atmosferi predlagati daljnji razvoj Hrvatskog filmskog saveza naspram godišnje sjednice Skupštine gdje ponekad i nema prostora za konkretne promjene zbog vremenskog trajanja. Bit će to i odlična prilika da predstavnici pogledaju službene revijske projekcije i nove filmske trendove. Nadamo se da će konferencija postati konstanta, a koji je grad idealniji od Karlovca koji se nalazi u srcu Hrvatske.



SUBOTA, 14. STUDENOG

11.00

Je li ikad itko stao u Karlovcu – konferencija udruga članica Hrvatskog filmskog saveza:
Tko je tko – prezentacija rada udruga članica

14.00

Je li ikad itko stao u Karlovcu – konferencija udruga članica Hrvatskog filmskog saveza:
Predstavljanje programa Erasmus+ / primjer dobre prakse: Luksuz Produkcija

NEDJELJA, 15. STUDENOG

11.30

Je li ikad itko stao u Karlovcu – konferencija udruga članica Hrvatskog filmskog saveza / Okrugli stol:
Daljnji razvoj RHFS-a

TESLA

Danas je Nikola Tesla svjetski poznata ličnost, a bez njegovih ideja i izuma te svega što je ostavio znanosti i tehnologiji, teško da bismo vodili život kakav danas poznajemo. Poznato je da je rođen 10. srpnja 1856. godine u mjestu Smiljan, nedaleko od Gospića. No, manje je poznato općoj javnosti da je školu pohađao upravo u Karlovcu, u današnjoj Gimnaziji Karlovac.

Nikola je rođen kao četvrto od petoro djece, a njegov otac Milutin i majka Georgina (mnogi su je zvali Đuka) ostavili su velikog traga na njegovu istraživačku i znatiželjnu narav. Otac je bio pravoslavni svećenik, koji je ranije krenuo u vojnu službu, a Tesla je izjavio da je bio pravi životni filozof, pjesnik i pisac. Znao je nekoliko jezika i posjedovao bogatu knjižnicu. Često je Nikoli zadavao korisne zadatke radi razvijanja pamćenja i kritičkog mišljenja (kao npr. računanje napamet). Za majku neki tvrde da je bila nepismena, a sam Tesla kaže da je bila prvorazredni izumitelj, npr. raznih potreština za domaćinstvo. Sijala je sjemenje, uzgajala biljke i prela te šivala za cijelu obitelj. Nakon tri razreda niže realke u Gospiću Tesla je nastavio školovanje u Kraljevskoj velikoj realci na Rakovcu u Karlovcu.



U to vrijeme čak dva puta se gotovo utopio na Korani koja je preko puta Gimnazije. Upravo u toj istoj školi koju je pohađao Tesla, današnjoj Gimnaziji Karlovac, nalazi se Kinoklub Karlovac, bez čijih entuzijasta i rada na filmu i širenju filmske i audiovizualne kulture vjerojatno ne bismo ove godine bili u Karlovcu. Ususret 160. godišnjici rođenja Nikole Tesle i čovjeku koji je velik dio mladosti proveo u Karlovcu, nagradu publike Karlovčani na ovoj 47. Reviji hrvatskog filmskog stvaralaštva dodjeljuju njemu u čast.

* Nagrada publike dodjeljuje se na Reviji od 2012. godine. Ideja je da se svake godine nazove prema znamenitoj osobi koja je obilježila grad domaćin.



47. REVIJA U ZNAKU STRIPA

Ovogodišnji popratni program Revije posvećen je devetoj umjetnosti - stripu. Program sadržava radionicu izrade stripa za djecu, projekcija animiranih filmova za djecu i izložba ilustracija našeg poznatog autora Krešimira Zimonića. Program je nastao u okviru platforme EDIT COMICS financirane od strane Zaklade Kultura Nova. Trogodišnja platforma s radom je krenula 2014. godine, a u fokusu je rad s djecom u polju stripa i animiranog filma.

PLATFORMA EDIT COMICS

Program platforme baziran je na kombinaciji edukativnih filmskih radionica namijenjenih učenicima viših razreda osnovnih škola, te predstavljanju novih izdanja i literature, odnosno predavanjima i sadržajima primjerenim ciljnom uzrastu. Dvodnevne radionice animiranog filma vode članovi platforme, s bogatim iskustvom rada. Njih prate polaznici filmske radionice koji pod vodstvom mentora dokumentiraju događanja na radionicama animiranog. Kratke TV reportaže koje su osnovnoškolci snimali o vršnjacima poslužiti će svima kao dodatni edukativni materijal te promocija projekta na internetu.

Aktivnosti su grupirane u tri skupine:

a) upravljanje projektom (sastanci članica, suradnja i umrežavanje – predstavljanje u drugim sredinama)

b) edukacija (radionice animiranog filma i TV reportaže, projekcije animiranih filmova, izložbe, predavanja i promocije stručne literature)

c) promocija (promotivna brošura, medijska promocija, online promocija)

Cilj je platforme edukacija djece i mladih o medijskoj kulturi, a ponajviše o filmu, i to kroz intenzivne i dinamične radionice animiranog filma i osnovnih filmskih vještina, u suradnji s ostalim udrugama, školama, institucijama.

Dugoročni je cilj projekta promocija medijske kulture, razvoj, povećanje učestalosti i kvalitete aktivnosti neovisne kulturne scene u regijama djelovanja.

Platforma je započela s radom 2014. godine kada je sudjelovalo šest udruga. U 2015. godini platforma se proširila u devet sredina, a nositelji aktivnosti bili su:

Udruga GOKUL (Zabok, Krapinsko-zagorska županija), Filmsko-kreativni studio VANIMA (Varaždin, Varaždinska županija), Savez udruga F.U.N.K (Koprivnica, Koprivničko-križevačka županija), UO ANIMA (Zagreb, Grad Zagreb), Ustanova u kulturi "Ivanina kuća bajke" (Ogulin, Karlovačka županija), Udruga EKS (Hrvatska Kostajnica, Sisačko-moslavačka županija), Udruga PUŽ (Slavonski Brod, Brodsko-posavska županija), Video klub MURSA (Osijek, Osiječko-baranjska županija) i Udruga ljubitelja filma RARE (Vinkovci, Vukovarsko-srijemska županija).



RADIONICA STRIPA ZA DJECU

Kroz uvod o počecima stripa djeca će biti upoznata s osnovama, kadriranjem, rasporedom i tehnikama, a zatim prelaze na crtanje stripa prikladne tematike. Hodogram radionice prilagodit će se prema broju i dobnoj skupini polaznika.

Voditelji radionice stripa:

Nenad Barinić rođen je u Zagrebu, a s obitelji živi i radi u Vukovaru. Autor je brojnih stripova objavljenih u zemlji i inozemstvu, ilustrator, airbrush majstor,



dizajner ribolovnih mamaca, biker, kažu i najbolji crtač fotorobota u Hrvatskoj. Iza njega je već više od 30 godina karijere crtača, više skupnih i samostalnih izložbi te dugogodišnje iskustvo voditelja radionica crtanja stripova. Dopredsjednik je Udruge ljubitelja stripova StripOs.

Tatjana Ivegeš-Wilhelm rođena je i živi u Osijeku, a po zanimanju je fotograf. Volontira u više udruga. Aktivna članica Udruge ljubitelja stripova StripOs čije djelovanje promiče Hrvatskom, a i šire.

KREŠIMIR ZIMONIĆ

Krešimir Zimonić rođen je 1956. u Đurđenovcu. Ilustracije i stripove objavljuje kontinuirano od sredine sedamdesetih godina u više od 50 listova i časopisa. Od 1979. godine profesionalno radi na animiranom filmu, a od 1981. godine u statusu je samostalnog umjetnika. Autor je ili producent brojnih animiranih filmova. Uz sedam do sada objavljenih vlastitih zbirki stripova ilustrirao je dvadesetak knjiga, autor je brojnih plakata, kataloga i tekstova o stripu i animaciji, izlagao je na skupnim i samostalnim izložbama, bio je glavni urednik strip magazina Patak i dugogodišnji umjetnički direktor Salona stripa u Vinkovcima. Radio je kao umjetnički producent Zagreb filma, grafičko likovni urednik Modre laste, kao predavač na odjelu za animaciju i nove medije pri Akademiji likovne umjetnosti, a od 2007. do 2011. godine bio je umjetnički direktor Svjetskog festivala animiranog filma u Zagrebu. Za svoj rad primio je više nagrada u zemlji i inozemstvu, između ostalog Nagradu Vladimir Nator te odlikovanje Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za osobite zasluge u kulturi.



IZLOŽBA ILUSTRACIJA – “REFLEKSIJE”

Krešimir Zimonić, jedan od doajena hrvatskog suvremenog stripa, izložit će svoje radove u Gradskoj knjižnici "Ivan Goran Kovačić" u Karlovcu. Ovo je prilika kad ćemo uživo moći uživati u brojnim, svima znanim, likovima specifičnog Zimonićevog stila.

PROJEKCIJA ANIMIRANIH FILMOVA ZA DJECU – “MAJSTOR STRIPA I ANIMIRANOG FILMA”

ALBUM

10'42", 1983.

Priča se sastoji od četiri povezane sekvence – djetinjstvo, mladenaštvo (pubertet), zrelost i starost (prolaznost) gdje se krug zatvara.

UTAKMICA

10'10", 1987.

Finale Kupa! Tko će pobijediti? Igra postaje bitka, bitka prerasta u rat, rat do posljednje kapi krvi, do posljednjeg zvižduka suca.

ŠPICA ANIMAFEST ZAGREB 88

1'30", 1988.

Nastala špica korištena je za festival Animafest održan 1988. godine u Zagrebu.

KRUG

4'54", 1989.

U crtano filmskim transformacijama pratimo muku embrija da se formira u artikulirano biće. Biću–muškarcu pomaže biće–žena da se dovrši i postane kompletno. No spolom suprotstavljena bića proždiru se u kaosu svemira i svode svoju mitsku igru na vječno ponavljanje i traženje smisla u formi.

ZLATKINE ŽUTE MINUTE

15", 2013.

Pokušaj bijega iz sumorne svakodnevice rezultira maštovitim imaginarnim putovanjima kroz prostor i vrijeme. Zlatka slijedi neki svoj san i mladalačke iluzije, a kad stigne do prividnog kraja tog puta (kraj svijeta), pokuša prijeći tu granicu, ali to joj tek djelomično uspijeva.

UNICA 2015.

UNICA je nezavisna međunarodna organizacija i članica je Vijeća UNESCO-a utemeljena 1931. godine. Glavni su zadaci UNICA-e promicati filmsko i videostvaralaštvo kao sredstvo međunarodne komunikacije, poticati međunarodnu kulturnu suradnju, zastupati sve zemlje članice u UNESCO-u, postići priznanje nezavisnosti i slobode izražavanja zemalja članica. Jedanput godišnje, uvijek u drugoj državi, svi nacionalni savezi koji pripadaju UNICA-i na Svjetskom festivalu predstavljaju svoj izbor filmova produciranih u prošloj godini. Međunarodni sedmeročlani ocjenjivački sud javno diskutira, ocjenjuje i nagrađuje filmove te najuspješnijima dodjeljuje zlatne, srebrne i brončane medalje. UNICA-Jeunesse je posebna kategorija natjecanja za autore do 25 godina starosti i čini dio nacionalnog programa, a posebno se ocjenjuju filmovi proizvedeni u filmskim školama i akademijama. Dodjeljuje se nagrada i najuspješnijoj nacionalnoj selekciji za pojedinu godinu, a 2008. i 2012. godine tu prestižnu nagradu osvojila je selekcija Hrvatske. Svetski festival i Kongres UNICA-e održan je do sada dvaput i u Hrvatskoj (Dubrovnik, 1965., Zagreb, 1988.). Zanimljivost je i mogućnost da autori i publika mogu sudjelovati u diskusijama o filmovima koje se simultano prevode na jedan od tri službena jezika UNICA-e: engleski, njemački i francuski jezik. U osmodnevnom programu organiziraju se i različiti skupovi gdje se raspravlja o temama zanimljivim sudionicima Svjetskog festivala koji je ujedno i mjesto razmjene ideja i iskustava. Za mlade autore organizirane su radionice na kojima mogu teorijski i praktično usavršiti svoja znanja iz filmske umjetnosti. Ovaj je festival i mjesto intenzivnih kontakata među filmskim autorima, gledateljima kao i svi nečlanovima. Program Kongresa obuhvaća i brojne aktivnosti i društvena događanja kojima se predstavlja zemlja domaćin. Posebni program unutar Svjetskog festivala je World Minute Movie Cup (Svjetski kup jednogminutnih filmova) pokrenut 1990. godine, a od 1998. godine izvršnu organizaciju ovoga programa vodi hrvatska ekipa.

Republika Hrvatska postala je članicom UNICA-e u rujnu 1992. godine na Kongresu u Italiji kada je Generalna skupština jednoglasno prihvatila članstvo Hrvatske. Već 1997. godine u Poljskoj, Hrvatska je istaknula svojega predstavnika Željka Baloga za kandidata za izbor savjetnika UNICA-e. Glasovanjem Generalne skupštine on je izabran za trogodišnji mandat kao i na izborima 2000., 2003., 2006., 2009., 2012. i 2015. godine. Željko Balog preuzima izvršnu organizaciju World Minute Movie Cup-a 1998. godine i od tada je vodi neprekidno već 17 godina.

77. Međunarodni festival neprofесиjskog filma UNICA 2015 održan je od 5. do 12. rujna u Sankt Petersburgu u Rusiji. I ove godine okupio je sve nacionalne saveze koji pripadaju UNICA-i i na tom jedinstvenom svjetskom festivalu predstavljaju izbor filmova produciranih u prošloj godini. Hrvatsku reprezentaciju, prema izboru filmske kritičarke Diane Nenadić u Sankt Petersburgu predstavljali su sljedeći filmovi:

EHO

animirani, 5' 46"
A: Antonija Begušić
P: ALU, Zagreb

TEK TAKO

igrani, 12' 02"
A&P: Sanja Milardović, Zagreb

GRANJE I KORIJENJE

dokumentarni, 12' 56"
A: Nikica Zdunić
P: ADU, Zagreb

ZZZ...ZMAJ

animirani, 2' 46"
A: Lucija Majnarić
P: FKVK Zaprešić, Zaprešić

ROZA - TEOLOŠKI FILM CESTE

igrani, 13'
A: Višnja Vukašinić
P: Lanterna Magica, Zagreb

BEATTV (VIDEO)

eksperimentalni, 3' 34"
A: Dragan Đokić
P: UMAS, Split

Uz mlade autorice Nikicu Zdunić i Sanju Milardović te Željka Baloga kao predstavnika Hrvatskog filmskog saveza u skupštini UNICA-e, Sankt Petersburg posjetili su i Tomislav Šoban, Milan Bukovac, Sandra Kovač, Jadranko Baturić i Zvonimir Karakatić, članovi ostalih filmskih udruga i klubova. Hrvatska se ekipa vratila s čak pet brončanih medalja za filmove „Eho“, „Tek Tako“, „Granje i korijenje“, „Zzz...zmaj“ i „Roza“. Prema odluci Izvršnog odbora Hrvatskog filmskog saveza ovogodišnja plaketa UNICA-e dodjeljuje se Karmen Bardek, voditeljici Filmske družine Mravec.

Željko Balog

PLAKETA UNICA-E ZA 2015. GODINU

Rođena prije pedeset i dvije godine u Koprivnici Karmen Bardek bez većih je dilema odabrala učiteljski poziv kojim se bavi cijeloga života. To je htjela, to je započela i u tome je uspješna oduvijek. I to u razrednoj nastavi, s najmlađim učenicima, od šeste do desete godine. Pred dvadeset godina sudjelovala je na seminaru za buduće voditelje školskih filmskih skupina kojega je na Kalniku 1995. organizirao Hrvatski filmski savez i zarazila se filmom. Lako je izračunati da je skoro pola svog života provela okružena kamerama, stativima, montažama i razdraganim polaznicima filmske skupine (koja od 2000. godine nosi ime Mravec kako bi naglasili da su vrijedni kao mravi) u Osnovnoj školi Antuna Nemčića Gostovinskog. Od njihovog prvog filma „Pale sam na svijetu“, koji je odmah osvojio dvije nagrade na 33. Reviji u Poreču, slijedili su ga novi naslovi, poput „Dragi dnevniče“, „Gablec“, „Na kraju milenija“, „Bez ideje“... Na samome je početku veliku potporu dao tadašnji ravnatelj škole Miroslav Palec, jedan od osnivača Zajednice tehničke kulture u Koprivnici. Entuzijazam voditeljice, koji je prelazio i na mnoge učenike pa su neki od njih i danas aktivni članovi Mraveca ali i vrijedni filmaši (poput fotoreportera Ivana Brkića, magistre filmske montaže Maide Srabović – suvoditeljice Mraveca, magistre hrvatskoga jezika Martine Treščec Godek ili magistra ekonomije Josipa Pintarića), razumijevanje u školi, koje se nastavilo i kad je ravnateljstvo preuzela Gordana Gazdić Buhaneć te veza s tehničkom kulturom koja je od 2001. godine još čvršća jer je Mravec postao sekcijom Zajednice tehničke kulture grada Koprivnice, pokazalo se kao dobitnička kombinacija.

U prvih dvadeset godina snimili su devedesetak filmova, ponajviše igranih i dokumentarnih, a posebno ekoloških s kojima su osvojili niz nagrada, među njima i pet prvih nagrada stručnih žirija na Revijama hrvatskog filmskog stvaralaštva djece. Prvonagrađeni su bili: „Pale sam na svijetu“, „Zaljubljeni“, „A kaj sad?“, „Odjel za suho grlo nos“ i „...kad razgovor trčeći stoji...“. Brončanu diplomu na KRAF-u u Rijeci dobio je „Bijeli Božić“, a među uspjehe svakako bilježe i sudjelovanja na međunarodnim festivalima djece i mladih u Libanonu, Buenos Airesu, Argentini te Aarau u Švicarskoj, kao i na festivalu jednogminutnog filma u Požegi. Valja spomenuti i niz radionica organiziranih za mlade, zainteresirane za filmsko stvaralaštvo, a među njima i one za članove Udruge invalida Koprivničko-križevačke županije. Od 2004. godine organiziraju i Ljetnu školu filma, u čijem su sklopu radionice igranog i dokumentarnog filma te kamere, snimanja i montaže. U suradnji s Hrvatskim

filmskim savezom 2009. godine uspješno su organizirali 47. Reviju hrvatskog filmskog stvaralaštva djece.

Uvijek vodeća snaga u svim dosezima i rezultatima Karmen Bardek spremno dijeli sve nagrade i priznanja sa svojim bivšim i sadašnjim polaznicima i članovima školske filmske skupine Mravec, a svojim najvećim uspjehom smatra upravo njih, ljude koji su s njom i uz nju naučili voljeti film, kreativno se njime baviti i pri tome se radovati i beskrajno uživati. Nagrada UNICA-e istovremeno pripada i njoj i svima njima.

Duško Popović



IVICA BOŠNJAK (1950. – 2015.)

Rođen u Petrovaradinu, na Dunavu, Ivica Bošnjak skoro je cijeli život proveo na moru, u Komiži gdje je kao dječak vidio prve filmove i zaljubio se u filmsku umjetnost pa u Splitu gdje je pohađao osnovnu i srednju školu i završio višu elektrotehničku, a već se kao dvadesetogodišnjak počeo aktivno baviti fotografijom i filmom pri Kino klubu Split odnosno Foto klubu Split. Klupski je filmski tečaj položio kod najistaknutijih predstavnika druge generacije Ivana Martinca i Ante Verzottija, a onda se bacio na snimanja vlastitih filmova da bi uskoro postao, skupa s Brankom Karabatićem i Dušanom Tasićem, nositeljem treće generacije.

U njegovu se opusu izdvajaju kratkometražni *Vlak iz 1977.* te *Da capo del fine* iz 1986. godine kojega je režirao s Antom Kuštrom, kao i biografski dokumentarni filmovi *Čovjek s ulice* iz 1983. u kojem je i simbolično spojio svoje dvije ljubavi, fotografiju i film, jer je posvećen radu slavnog Toše Dapca, odnosno Ljubav u sarkofagu iz 1986. o arheologu don Frani Buliću. Od 1971. godine sudjeluje na fotografskim izložbama kao član Foto kluba Split, prvu je samostalnu izložbu održao 1977. u Senti, a posebno značajnu 1987. u Splitu pod nazivom *Portreti i portreti*. Slavna je njegova fotografija *Boomerang* koja je višestruko nagrađivana i uvrštena u zbirku hrvatske amaterske fotografije, odnosno u katalog Foto kluba Zagreb 1983. godine. Zadnju je samostalnu izložbu fotografija nazvanu *Povratak* održao 2007. godine u Splitu. Bio je redoviti član Društva filmskih radnika od 1977., a godinu poslije dobio je i zvanje Majstora amaterskog filma. Idućih je pet godina bio producent Marjan filma te je i među osnivačima prve nezavisne televizije TV Marjan. Od 1985. godine postaje i članom Zajednice umjetnika Hrvatske. Održao je niz radionica o kameri i snimanju u KKS, kao i o filmskoj i videotehnici, skupa sa svojim nekadašnjim učiteljem Antom Verzottijem, radio kao službeni fotograf Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu, a zanimljivo je spomenuti i da je bio kino operater u Vili Dalmacija i prikazivao filmove Josipu Brozu Titu, posebno omiljene vesterne s Johnom Wayneom. Cijeloga je života ostao pasioniranim posjetiteljem filmskih predstava, najčešće u splitskim kinima Karaman te u Zlatnim vratima, a govorio je da nema do filma na velikom platnu i u mraku kino dvorane i da su to jedina prava mjesta za gledanje filma. I uživanje!

Prije nekoliko godina namjeravao je i planirao snimiti još dva dokumentarca o znamenitim sugrađanima, začetniku filmskog stvaralaštva u Splitu i jednom od pokretača filma u nas Josipu Bepu Karamanu te o skladatelju Ivi Tijardoviću. U tome ga je spriječila teška i duga bolest.

Duško Popović



MIHOVIL PANSINI (1926. – 2015.)

Odlazak filmaša koji je rušio granice

Specijalist za uho, grlo i nos s titulom „majstora amaterskog filma“, vjerojatno je bio najpoznatiji liječnik među filmašima, i nedvojbena najveći filmaš među medicinarima, s nadimkom Miće, koji je šireći istraživački duh zadužio i znanost i film, nastojeći ih objediniti. U hrvatskoj kulturnoj povijesti i kinematografiji 20. stoljeća već je zabilježen kao jedan od onih slobodnih mislilaca i vizionara koji su kršili pravila, narušavali konvencije i širili granice, otvarajući polja novih mogućnosti, prinoseći liberalizaciji i de-provincijalizaciji naše kulturne sredine u vremenima koja se danas, možda i pogrešno, nazivaju „olovnima“. Uz osebujan amaterski filmski opus ostvaren tijekom 1950-ih i 60-ih u Kinoklubu Zagreb, jedna od krunskih manifestacija tog veličanstvenog napora bio je 1960-ih godina u svijetu jedinstveni interdisciplinarni Genre Film Festival (GEFF) u Zagrebu, nastao iz ideje „antifilma“ kojom je Pansinijeva generacija zarazila naraštaje filmskih istraživača, umjetnika i intelektualaca različitih profila na području bivše Jugoslavije i šire.

Pansini se rodio 1926. godine u Korčuli. U Zagreb je došao radi studija medicine, premda su ga od rane mladosti privlačili slikarstvo i književnost, a osobito

film. Zato je kao student intenzivno posjećivao zagrebačke kinotečne projekcije, a ranih 1950-ih objavljivao napise o filmu u raznim tiskovinama. Kao mladi liječnik, zadužen za filmski laboratorij u bolnici Sestara milosrdnica, učlanio se 1954. u Kinoklub Zagreb, u vrijeme kada su u njemu još stolovale dvije legende hrvatskoga filma, Oktavijan Miletić i Maksimilijan Paspas. Uz dužno poštovanje prema pionirima, Pansini se vrlo brzo otrgnuo njihovom utjecaju i klupskoj tradiciji „obiteljskog filma“, koje je i sam u početku snimao (*Korčula i53*, *Gospodin doktor*, 1953). Amaterske vode uskomešao je svojom vizijom drukčijeg, nenarativnog filma, obilježenog jakim poetskim egzistencijalizmom, kojim se napajao čitajući suvremenu filozofiju, poeziju i moderni roman.

Dokumentarističke fature, ali slobodnog eksperimentalnog sloga, *Osuđeni* iz 1954. bili su njegov prvi i možda najekspresivniji film o ljudskoj „nemoći“, alegorijski prenesenoj na sliku pijetla koji zarobljen žicom očekuje strašan ljudski sud. Među filmovima iz te prve poetske faze posebno se ističu *igrani Brodovi* ne pristaju (1955) varirajući isti motiv u priči o ljudskoj izolaciji i čežnji za dodirom, snimljenoj u Pansinijevoj rodnoj Korčuli i s redateljem u glavnom ulozi. U *Siesti* (1958), „metaforičkom sažetku“ tog filma, posve odbacuje priču u prilog prikazu atmosfere ili stanja.



Snimao je Pansini tijekom 1950-ih, sam ili u suradnji s drugim klubašima (primjerice, s Vladimirom Petekom kao snimateljem) i naručene namjenske filmove, poput Ljudi za sutra (1958) i lirski intonirane igrane filmove, kao što je U jednoj maloj tihoj kavani (1958) s Petekom u glavnoj ulozi, no svaki njegov novi film značio je ispitivanje novih mogućnosti, svjedočanstvo uspješnih i neuspješnih traženja. „Polazim od sebe“, zabilježio je uz Siestu, „ali ne realiziram svoje doživljaje, nego svoje misli i osjećaje“.

Premda se težnja ka lišavanju normi kod Pansinija produbljuje sa svakim novim filmom snimljenim u tom desetljeću, zaključno s proto-apstraktnim Piove iz 1959, pravo oslobođanje njegova izraza nastupa u 1960-ima pod utjecajem drugih zbivanja u kulturnom okruženju, osobito u likovnoj umjetnosti. Redukcija se u Pansinija radikalizira u pravcu maljevičevske apstrakcije (K3-čisto nebo bez oblaka, 1963), fiksacije (Zahod i Dvorište, 1963) i negacije autorstva u Scuza signorina, filmu koji je sniman bez njegove kontrole nad kamerom. Za takav korjenit zaokret bili su ključni igralački filmovi V. Peteka i T. Gotovca, a ponajviše legendarni razgovori „Antifilm i mi“, vođeni 1962. i 1963. u Kinoklubu Zagreb. Pored Tomislava Kobije, koji je skovao taj termin po analogiji s anti-romanom, anti-kazalištem i drugim anti-pravcima modernističkoga doba, Pansini je u prevratničkim klupskim razgovorima nastupio kao najžešći oponent tradiciji, „velikoj“ kinematografiji, pa i „novom filmu“, objavljujući rat čak i kinoteci kao „groblju filma“. Bio je to poziv na rušenje svih autoriteta, konvencija, sistematizacija i šablona, na oslobođanje filma svakog psihološkog, moralnog i simboličkog značenja, pa čak i autorstva, konačno - poziv na igru i istraživanje unutarnjih mogućnosti filma, njegovo povezivanje sa životom, drugim umjetnostima i znanostima. Potpuno predan novim tendencijama na svim poljima, temperamentan, zarazno isključiv i maštovit, Pansini će u tom desetljeću, ali i poslije, postati svojevrсни guru filmskih istraživača iz cijele Jugoslavije ali i svijeta. Od 1963-1970, cvijet regionalne inteligencije i umjetnike avangarde – poput beogradskog filmologa Dušana Stojanovića, slikara i njegova uzora Josipa Vaništa, redatelja Dušana Makavejeva i budućih srpskih novovalovaca, arhitekta Richtera, skladatelja Kelemena i dr. - okupljao se na njegov poziv na bijenalnim GEFF-ovima u Zagrebu, aktivno sudjelujući u razgovorima o filmu i svim pratećim nefilmskim događanjima. GEFF je u međuvremenu, nakon povlačenja Pansinija iz filmske prakse i stvaralačkog zatišja u klubovima 1970-ih, nadrastao svoj regionalni kontekst i zajedno s filmovima svoga pokretača putuje svijetom kao fenomen koji je, riječima P. Adamsa Sitneya, učinio Zagreb kulturalno

živahnijim mjestom od prijestolnica zapadne Europe.

U nadolazećim desetljećima Pansini se posvetio liječničkoj praksi i teoriji, problemima audiologije, vestibulologije te rehabilitacije sluha i govora, a medicinske spoznaje pokušavao je teorijski artikulirati i primijeniti na polju filma, objavljujući povremeno studije i raspravljačke napise. Danas ga, zbog njegova mladenačke energije, istočno i zapadno od Lijepe naše štiju kao božanstvo, izgovarajući GEFF kao sveto ime. U hrvatskoj kinematografiji Pansini nikad nije dobio mjesto koje zaslužuje i ostao je gotovo zaboravljen. No on nikada nije zaboravio film, ni kada su ga, kao starog mudraca, prestali pozivati u žirije amaterskih festivala, ni u poznim osamdesetim godinama života. I tada je još itekako imao erosa za najvažniju (sporednu) stvar u njegovu životu – film. Gledajući noću filmove domaćih i stranih autora - od Jarmuscha i Triera do Babaje i Vrdoljaka, danju je pisao eseje u svojem stilu za rubriku na web-stranici Hrvatskog filmskog saveza. Na kraju jedne od posljednjih, uobičajeno izazivačke i posvećene pokojnom Tomislavu Gotovcu, zabilježio je i ovo: Pred misterijem smrti nastoji se barem razjasniti život, ali i to je beznadan posao. Jedni veličaju ono što je napravljeno u životu da bi dali smisao smrti. Drugi drže da iz života valja izaći ne ostavljajući traga.

Mihovil Pansini učinio je sve da nas napusti tiho, bez vijesti, nekrologa i nadgrobnog spomena, ali nije potpuno uspio, kao što neće uspjeti izbrisati trag svoje vizije koju baštinimo.

Diana Nenadić

1. Shoe Knows?; dokumentarni; Leo Vitasović, samostalni autor; Zagreb
2. Tončićeve zvona; dokumentarni; Igor Paulić, samostalni autor; Matulji
3. Mafija (Maf i ja); igrani; Marko Radolović, BIS; Pula
4. 201410KU; dokumentarni; Vjekoslav Gašparović, samostalni autor; Rovinj
5. Karma; igran; Dina Cvek i Kristian Došen, Stres film; Zagreb
6. Bijela haljina; eksperimentalni; Damir Radić, samostalni autor; Zagreb
7. Betonska priča; igrani; Vjeran Vukašinić, Kino Klub Zagreb; Zagreb
8. Između | Between; eksperimentalni; Marko Mikšić, samostalni autor; Karlovac
9. TBF - Sa mog prozora; video spot; Dragan Đokić, samostalni autor; Split
10. Dječaci - program; video spot; Dragan Đokić, samostalni autor; Split
11. 9:55; igrani; Karlo Vorih, Blank_filmski inkubator; Zagreb
12. Razglednica iz muzeja; eksperimentalni; Marko Škalić, samostalni autor; Zagreb
13. Rock Filharmonija; dokumentarni; Sandra Polić Živković, samostalna autorica; Rijeka
14. Administrativna pogreška; dokumentarni; Tin Bačun, Blank_filmski inkubator; Zagreb
15. Otočke suvare; dokumentarni; Željko Agejev, samostalni autor; Mala Subotica
16. Troje u mraku; dokumentarni; Damir Radić, samostalni autor; Zagreb
17. Fever; eksperimentalni; Petra Brnardić, samostalna autorica; Zagreb
18. Robotica; animirani; Ivan Fodor, samostalni autor; Zagreb
19. Neke stvari se moraju reći; eksperimentalni; Mislav Ilijašević, Blank_filmski inkubator; Zagreb
20. Petite Ballerine; dokumentarni; Matej Đuzel, samostalni autor; Pula
21. Višak popušim sam; dokumentarni; Zorko Sirotić, Kinoklub Zagreb; Zagreb
22. Banka hrane; dokumentarni; skupina autora, Blank_filmski inkubator; Zagreb
23. Roza - teološki film ceste; igrani; Višnja Vukašinić, Kinoklub Zagreb; Zagreb
24. Communicatio; dokumentarni; Mark Modrić, Kinoklub Zagreb; Zagreb
25. Rehab is for quitters; igrani; Domagoj Vidaković, Kinoklub Zagreb; Zagreb,
26. Hrvatska djeвица; dokumentarni; Sunčica Ana Veldić, Kinoklub Zagreb; Zagreb
27. Odlazak; igrani; Ivana Marinić Kragić, samostalna autorica; Zagreb
28. Ubojstvo / morderstwo; igrani; Vjeran Vukašinić, Kinoklub Zagreb; Zagreb
29. Baš onako kako treba; eksperimentalni; Melita Horvatek Forjan, samostalna autorica; Zagreb
30. Voda; eksperimentalni; Barbara Radelja, samostalna autorica; Split
31. Generacija 0; igrani; Nikica Zdunić, ADU; Zagreb
32. Prominski zmaj; dokumentarni; Staš Mlinar, samostalni autor; Zagreb
33. Akt djevojke; igrani; Augustin Koprić, Avis Rara Studio; Vrbovec
34. Inati se Slavonijo; dokumentarni; Mladen Damjanović, Videodružina BezVizije; Slavonski Brod
35. R evolucija; dokumentarni; Goran Zaborac, samostalni autor; Delnice
36. Aleksandra i pas; dokumentarni; Goran Zaborac, samostalni autor; Delnice
37. Ubiti vepra; igrani; Ivica Mušan, samostalni autor; Zagreb
38. El Mahdy Jr - Ghost Tapes; video spot; Maja Rezoug, Klubvizija SC; Zagreb
39. Permanent Vacation; eksperimentalni; Maja Rezoug, Klubvizija SC; Zagreb
40. Kanibal; igrani; Veno Mušinović, FKVK Zaprešić; Zaprešić
41. Knifer u pokretu; eksperimentalni; Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb-sf i ABS grupa; Zagreb
42. Nebeski šetači; eksperimentalni; Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb-sf; Zagreb
43. Ljeto u zraku; eksperimentalni; Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb-sf; Zagreb
44. Pasja žega; igrani; Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb-sf; Zagreb
45. Idu dani; igrani; Luka Radivoj i Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb-sf; Zagreb
46. Udaljeni glasovi; igrani; Mario Merdžan, Blank_filmski inkubator; Zagreb
47. Prije podne; igrani; Igor Dropuljić, samostalni autor; Metković
48. Encounter; video spot; Ejla Kovačević i Anita Budimir, Klubvizija SC; Zagreb
49. Level.303; eksperimentalni; Anita Budimir, Klubvizija SC; Zagreb
50. Chicken Wings; eksperimentalni; Lucija Mrzljak i Aggie Lee Pak Yee, Klubvizija SC; Zagreb
51. A Dream; eksperimentalni; Eugen Bilankov, Kino klub Split; Split
52. Tomislav Horvat; igrani; Eugen Bilankov, Kino klub Split; Split
53. Film u filmu; eksperimentalni; Petar Fradelić, Kino klub Split; Split
54. Nedjeljni program; igrani; Uroš Živanović, samostalni autor; Zagreb
55. Non, rien de rien; igrani; Lovro Lajoš, FKVK Zaprešić; Zaprešić
56. Omni Bus; igrani; Ivo Kličinović, Martina Bilan, Tessa Matošić i Andrija Tomić, Kino klub Split; Split
57. Ivo pokojnog Nikole; igrani; Ivo Kličinović, samostalni autor; Postira
58. Slatki život; dokumentarni; Damir Radić, samostalni autor; Zagreb
59. Palestino, ljubavi moja; eksperimentalni; Damir Radić, samostalni autor; Zagreb
60. Ne pričamo o vama nego o djeci; igrani; Tibor Keser, samostalni autor; Zagreb
61. When nothing never happens; eksperimentalni; Leona Kadijević, samostalna autorica; Zagreb
62. Šake; igrani; Jasna Nanut, ADU; Zagreb
63. Medo mali; igrani; Tibor Keser, samostalni autor; Zagreb
64. Energija; video spot; Vjeran Vuksašinić, Kinoklub Zagreb; Zagreb
65. "Ti si mići mići mrav (H umano pre seljenje)"; eksperimentalni; i.j.piNO, Klub Pulske filmske tvornica; Pula
66. Humane relocation - who man o preselitev; eksperimentalni; i.j.piNO, Klub Pulske filmske tvornica; Pula
67. Milevin potiljak; igrani; Nikica Zdunić, ADU; Zagreb
68. Povratak vlaka; dokumentarni; Igor Husak, samostalni autor; Zagreb
69. Obljetnica; igrani; Igor Husak, ADU; Zagreb
70. Pretvoriti ćeš se u uho; eksperimentalni; Toni Mijač, samostalni autor; Split
71. Kraj početak; video spot; Toni Mijač, samostalni autor; Split
72. Kroz prozor; igrani; Goran Ribarić, samostalni autor; Zagreb
73. Prekid; igrani; Danijel Popović, samostalni autor; Glina
74. Nasamo; igrani; Lana Kosovac, samostalna autorica; Zagreb
75. The Sound of Ants; eksperimentalni; Gordana Begler, Kinoklub Karlovac; Karlovac
76. Mesnica; igrani; Lovro Mrđen, samostalni autor; Zagreb
77. Testiranje; igrani; Igor Husak, samostalni autor; Zagreb
78. Prostori; dokumentarni; skupina autora, Kinoklub Karlovac; Karlovac
79. Frida; eksperimentalni; Sanja Bježančević, samostalna autorica; Đakovo
80. Središte vremena; eksperimentalni; Željko Sarić, samostalni autor; Zagreb
81. 9. januar; dokumentarni; Elvis Lenić, Šikuti Machine; Savičenta
82. Ne gledaj iza; igrani; Bruno Mustić, samostalni autor; Split
83. Potjera; igrani; Bruno Mustić, samostalni autor; Split
84. Stendhalovo ljetovanje; dokumentarni; Sunčica Ana Veldić, Kinoklub Zagreb; Zagreb
85. Hrvatsko ljetovanje; dokumentarni; Sunčica Ana Veldić, Kinoklub Zagreb; Zagreb
86. The Tenant; eksperimentalni; Sunčica Ana Veldić, Kinoklub Zagreb; Zagreb
87. Ante i Vanja; igrani; Lucija Klarić, Blank_filmski inkubator; Zagreb
88. Gosti; igrani; Veno Mušinović, Blank_filmski inkubator; Zagreb
89. Hodanje; igrani; Ana Horvat, Blank_filmski inkubator; Zagreb
90. Stipe volim te; igrani; Sanja Peršić, Blank_filmski inkubator; Zagreb
91. Maja; igrani; Borna Zidarić, Blank_filmski inkubator; Zagreb
92. Po naredbi vraga; Ena Hlad, animirani; FFVAL; Luka
93. Anno Domini 1857.; Lorena Kostanjčar, dokumentarni; FFVAL; Luka
94. Dinstana Kapula u socu od friganog luka; Mladen Božić, dokumentarni; FFVAL; Luka
95. Promo; igrani; Filip Zadro, samostalni autor; Zagreb
96. U meni; eksperimentalni; Anamarija Podrebarac, samostalna autorica; Karlovac
97. 5. Foto dani mladih 2015 - Foršpan; Bruno Mustić, video spot; Izvan Fokusa; Karlovac
98. 62. Pulski filmski festival; video spot; Filip Trezner, Izvan Fokusa; Karlovac
99. 22. Porin; video spot; Izvan Fokusa; Filip Trezner, Karlovac
100. Ponor; igrani; Vid Juračić, samostalni autor; Zagreb
101. Daddy Issues; igrani; Judita Gamulin, samostalni autor; Zagreb
102. Preoštravanja - karlovački kadrovi iz mog kuta; video spot; Ivančica Šebalj, samostalna autorica; Karlovac
103. Dani; igrani; Zoran Stojkovski, samostalni autor; Zagreb
104. t270915; eksperimentalni; Tonka Vukašinić, Kinoklub Zagreb; Zagreb
105. 1.; eksperimentalni; Lea Anić, samostalna autorica; Samobor
106. 2.; eksperimentalni; Lea Anić, samostalna autorica; Samobor

107. How how; video spot; Petra Urban i Fog Frog Dog, Kino klub Split; Split
108. 3; eksperimentalni; Lea Anić, samostalna autorica; Samobor
109. 4; eksperimentalni; Lea Anić, samostalna autorica; Samobor
110. Streljana; igrani; Lana Zaninović i Filip Mojzeš, ADU; Zagreb
111. Minus 4; igrani; Judita Gamulin, ADU; Zagreb
112. Dragec; dokumentarni; Maja Lesar, Blank_filmski inkubator; Zagreb
113. Minute; igrani; Ivan Stanić, ADU; Zagreb
114. Lula & Bručke; igrani; Igor Jelinović, Blank_filmski inkubator; Zagreb
115. ZagrebDox - Festivalne kronike 2; Filip Trezner, video spot; Izvan Fokusa; Karlovac
116. ZagrebDox - Festivalne kronike 3; video spot; Filip Trezner, Izvan Fokusa; Karlovac
117. Postanite e-Građani!; video spot; Filip Trezner, Izvan Fokusa; Karlovac
118. Postanite e-Građani! / TV spot; video spot; Filip Trezner, Izvan Fokusa; Karlovac
119. Priča o Mari iz Velog Varoša; igrani; Marina Jurišić, samostalna autorica; Zagreb
120. Malo više kiše; igrani; Marko Dugonjić, samostalni autor; Gunja
121. Skin; eksperimentalni; Barbara Miše, samostalna autorica; Trogir
122. Objava; igrani; Adrijana Dimić, ADU; Zagreb
123. Jeste li spremni?; video spot; Doris Dodig, samostalni autor; Drvenik
124. Sloboda; dokumentarni; Gildo Bavčević, UMAS; Split
125. Crveno/crno; eksperimentalni; Gildo Bavčević, samostalni autor; Split
126. Reklama za eSavjetovanja; Leo Vitasović i Karlo Pavičić Ravlić, animirani; Dignitas; Zagreb
127. Kasnim; igrani; Luka Tominić, Klub Pulske filmske tvornica; Pula
128. Noćni leptir; igrani; Davor Vuković, Klub Pulske filmske tvornica; Pula
129. Monumenti; eksperimentalni; Ivo Lipanović, Klub Pulske filmske tvornica; Pula
130. Joséphine; igrani; Ivana Tomić, Klub Pulske filmske tvornica; Pula
131. Zatvorite širom prozore; Filip Peruzović, igrani; ADU; Zagreb
132. Put na svetu planinu; igrani; Sanda Letonja-Marjanović, Pulska filmska tvornica; Pula
133. Rezidba; dokumentarni; Katerina Duda, samostalna autorica; Zagreb
134. Akvarij s umjetnim ribicama; dokumentarni; Katerina Duda, samostalna autorica; Zagreb
135. 58%; dokumentarni; Katerina Duda, samostalna autorica; Zagreb
136. Proljetna rapsodija; eksperimentalni; Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb-sf; Zagreb
137. Tempa passati; dokumentarni; Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb-sf; Zagreb
138. John Smith Showreel; eksperimentalni; Tara Ivanišević, ALU; Zagreb
139. Vanjski igrač; igrani; Luka Čurčić, samostalni autor; Zagreb
140. A i majmuni umiru; animirani; Anja Sušan, ALU; Zagreb
141. Arkadijska febra; animirani; Tea Stražičić, ALU; Zagreb
142. Vučje igre; animirani; Jelena Oroz, ALU; Zagreb
143. Eho; animirani; Antonija Begušić, ALU; Zagreb
144. Zapruđe cosmic loop; dokumentarni; Dora Prpić, samostalna autorica; Zagreb
145. Teška dokolica; dokumentarni; Dora Prpić, samostalna autorica; Zagreb
146. Plavi stih; dokumentarni; Dora Prpić, samostalna autorica; Zagreb
147. Sunshine; eksperimentalni; Smilja Stanislava Stijepović, samostalna autorica; Dubrovnik
148. Camera Obscura; eksperimentalni; Smilja Stanislava Stijepović, samostalna autorica; Dubrovnik
149. Dbk tour; eksperimentalni; Smilja Stanislava Stijepović, samostalna autorica; Dubrovnik
150. Nuspojave; eksperimentalni; Smilja Stanislava Stijepović, samostalna autorica; Dubrovnik

KLUB_AUTOR_MJESTO	I	D	A	VS	EKS	PF	SK
ADU, Zagreb	12					12	8
ALU, Zagreb			4		1	5	5
Anamarija Podrebarac, Karlovac					1	1	
Avis Rara Studio, Vrbovec	1					1	
Barbara Miše, Trogir					1	1	
Barbara Radelja, Split					1	1	
BIS, Pula	1					1	
Blank_filmski inkubator, Zagreb	8	3			1	12	
Bruno Mustić, Split	2					2	
Damir Radić, Zagreb		2			2	4	1
Danijel Popović, Glina	1					1	
Dignitas, Zagreb			1			1	
Dora Prpić, Zagreb		3				3	
Doris Dodig, Drvenik				1		1	
Dragan Đokić, Split				2		2	
FFVAL, Luka		2	1			3	
Filip Zadro, Zagreb	1					1	
FKVK Zaprešić, Zaprešić	2					2	
Gerger film, Požega	1					1	
Gildo Bavčević, Split					1	1	
Goran Ribarić, Zagreb	1					1	
Goran Zaborac, Delnice		2				2	
Igor Dropuljić, Metković	1					1	
Igor Husak, Zagreb	1	1				2	
Igor Paulić, Matulji		1				1	
Ivan Fodor, Zagreb			1			1	
Ivana Marinić Kragić, Zagreb	1					1	
Ivica Mušan, Zagreb	1					1	
Ivo Kličinović, Postira	1					1	
Izvan Fokusa, Karlovac				7		7	
Katerina Duda, Zagreb		3				3	
Kino klub Split, Split	2			1	2	5	1
Kinoklub Karlovac, Karlovac		1			1	2	

KLUB_AUTOR_MJESTO	I	D	A	VS	EKS	PF	SK
Kinoklub Zagreb, Zagreb	4	5		1	2	12	6
Kinoklub Zagreb-sf, Zagr	2	1			4	7	
Klub Pulske filmske tvornica, Pula	4				3	7	
Klubvizija SC, Zagreb				2	3	5	2
Lana Kosovac, Zagreb	1					1	
Lea Anić, Samobor					4	4	
Leo Vitasović, Zagreb		1				1	
Leona Kadijević, Zagreb					1	1	1
Lovro Mrđen, Zagreb	1					1	
Luka Ćurčić, Zagreb	1					1	
Marina Jurišić, Zagreb	1					1	
Marko Dugonjić, Gunja	1					1	
Marko Mikšić, Karlovac					1	1	1
Marko Škalić, Zagreb					1	1	
Matej Đuzel, Pula		1				1	
Melita Horvatek Forjan, Zagreb					1	1	
Petra Brnardić, Zagreb					1	1	1
Sandra Polić Živković, Rijeka		1				1	
Sanja Bježančević, Đakovo					1	1	
Smilja Stanislava Stijepović, Dubrovnik					4	4	
Stoš Mlinar, Zagreb		1				1	
Stres film, Zagreb	1					1	
Šikuti Machine, Savičenta		1				1	
Toni Mijač, Split				1	1	2	
UMAS, Split		1				1	
Uroš Živanović, Zagreb	1					1	
Vid Juračić, Zagreb	1					1	
Videodružina BezVizije, Slavonski Brod		1				1	
Vjekoslav Gašparović, Rovinj		1				1	1
Zoran Stojkovski, Zagreb	1					1	
Željko Agejev, Mala Subotica		1				1	
Željko Sarić, Zagreb					1	1	
UKUPNO	56	33	7	15	39	150	25

Na reviju su ukupno prijavljena 150 videorada, a u službeni program uvršteno ih je 25 u trajanju 4 sata i 24 minute.

PRIREĐIVAČI:



PARTNER U ORGANIZACIJI:



POKROVITELJI:



SPONZORI:



MEDIJSKI POKROVITELJI:



VELIKO HVALA!

Neven Cetinjanin
 Darko Janeković
 Željko Klobučar
 Hrvoje Žibrat
 FED d.o.o.
 Studio 8
 Centar za mlade Grabrik
 Rips svjećarsko trgovački obrt
 Zajednica tehničke kulture Karlovac
 Volonterkama i volonterima
 Obiteljima

Svima onima koji su na neki način sudjelovali u organizaciji
 47. Revije hrvatskog filmskog stvaralaštva

VIDIMO SE NA
48. REVIJI HRVATSKOG
FILMSKOG STVARALAŠTVA
25. – 27. 11. 2016.
U VARAŽDINU!

IZDAVAČ:

Hrvatski filmski savez
Kinoklub Karlovac

ZA IZDAVAČA:

Vera Robić-Škarica
Sanja Zanki

UREDNIKA:

Marija Ratković Vidaković

GRAFIČKI UREDNICA:

Petra Milički za Pipser

AUTORI/CE TEKSTA:

Željko Balog
Martina Barišić
Sanja Graša
Igor Jurilj
Diana Nenadić
Mihovil Pansini
Marko Pekić
Duško Popović
Marija Ratković Vidaković
Ksenija Sanković
Hrvoje Selec
Ivančica Šebalj
Svjetlana Višnić
Sanja Zanki

LEKTURA:

Ivančica Šebalj

FOTOGRAFIJE:

Marina Đarmati
Iz arhiva Hrvatskog filmskog saveza, Kinokluba
Karlovac, Gradske knjižnice "Ivan Goran Kovačić",
Gimnazije Karlovac

TISAK:

Tiskarski obrt LATIN

NAKLADA:

350

HRVATSKOG

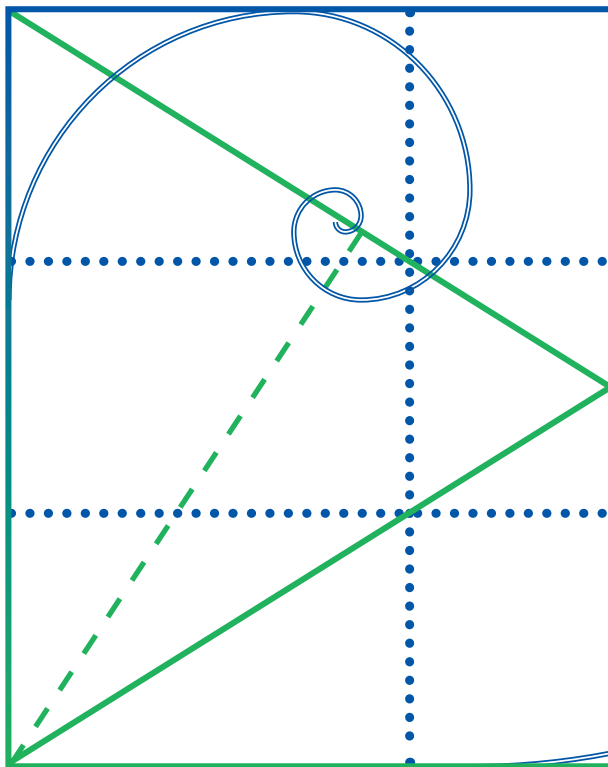
REVIJA

STVARALAŠTVA

FILMSKOG



H



R

